

Жыве
Беларусь!

НАРОДНАЯ ГАЗЕТА

Орган
Верхоўнага Савета
Рэспублікі Беларусь

№9(522) 13 студзеня 1993 г. Серада.

Выдаецца з кастрычніка 1990 года на беларускай і рускай мовах.

Кошт у розніцу — 4 руб.

Сумесная беларуска-кітайская заява

Па запрашэнню Старшыні Кітайскай Народнай Рэспублікі Ян Шанькуня Старшыня Верхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь С.С.Шушкевіч наведаў афіцыйны відзіт у Кітайскую Народную Рэспубліку з 8 па 12 студзеня 1993 года.

Адбыліся сустрэчы і перагаворы Старшыні Верхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь С.С.Шушкевіча з Генеральным сакратаром Цэнтральнага Камітэта Камуністычнай партыі Кітая Цзянь Цзінінам, Старшынёй Кітайскай Народнай Рэспублікі Ян Шанькунем, прэм'ерам Дзяржаўнага савета Кітайскай Народнай Рэспублікі Лі Пяньам, старшынёй Пастаяннага камітэта Усекітайскага сходу народных прадстаўнікоў Вань Лі, якія прынялі ў дружаальнай, шчырай і дэмакратычнай атмасферы. Былі абмеркаваныя стан і перспектывы двухбаковых адносін, а таксама іншыя пытанні, якія прадстаўляюць узаснаваны інтарэсы.

Абодва бакі пагадзіліся заявіць аб наступным:

1. Народы Беларусі і Кітая звязваюць традыцыйныя вузы дружбы. Паміж Рэспублікай Беларусь і Кітайскай Народнай Рэспублікай развіваюцца адносіны ўзаемавыгадных супрацоўніцтва. Як дружалюбныя дзяржавы яны імкнучыся развіваць адносіны супрацоўніцтва ў адпаведнасці са статусам Арганізацыі Аб'яднаных Нацый і на падставе прынцыпаў узаемнай павялі да суверэннасці і тэрытарыяльнай цэласнасці, узаемнага ненападзення, неўмяшання ва ўнутраныя справы аднаго аднаго, роўнасці ў ўзаемнай выгады, мірнай супрацоўніцтва. Яны выступаюць за вырашэнне спрэчных пытанняў выключна мірнымі спосабамі.
2. Кіраўнікі абодвух дзяржаў, іх парламенты, урады, міністэрствы і ведамствы будуць праводзіць рэгулярныя палітычныя кансультацыі ў мэтах развіцця і ўмацавання двухбаковага супрацоўніцтва, а таксама абмяшчаць думкамі па пытаннях, якія прадстаўляюць узаснаваны інтарэсы. Прадстаўнікі грамадскіх арганізацый абодвух дзяржаў таксама будуць падтрымліваць пастаянныя кантакты.
3. Абодва бакі прыкладуць неабходныя намаганні дзеля далейшага пашырэння і палепшэння даўгатэрміновых ўзаемавыгадных адносін у палітычнай, эканамічнай, культурнай і іншых галінах. Яны выступаюць за добраўмаўленне выканання прынятых на сябе абавязкаў.
4. Эканамічныя супрацоўніцтва і гандаль з'яўляюцца важнай складанай часткай ўзаемаадносін дзвюх дзяржаў. Абодва бакі заключыць адпаведныя пагадненні і зробіць неабходныя захады, каб забяспечыць развіццё ўзаемавыгадных гандлёва-эканамічных сувязей.

У гэтых мэтах яны:

- даюць адзін аднаму рэжым найбольшага спрыяння ў галіне гандлёва-эканамічнага супрацоўніцтва;
- садзейнічаюць суб'ектам, якія атрымалі права на ўдзел у знешнеэканамічнай дзейнасці, у адкрыцці і дзейнасці іх прадстаўніцтваў на тэрыторыі аднаго ў адпаведнасці з дэсцютым заканадаўствам;
- развіваюць супрацоўніцтва ў галіне інвестыцый, спрыяюць стварэнню сумесных прадпрыемстваў на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь і Кітая, а таксама садзейнічаюць супрацоўніцтвау прадстаўніцтваў суб'ектаў бакоў, якія атрымалі права на ўдзел у знешнеэканамічнай дзейнасці на рынках трэціх краін;
- садзейнічаюць устанавленню прамых кантактаў паміж рэгіёнамі і прадпрыемствамі абодвух дзяржаў, у тым ліку для развіцця тавараабмену на балансаванай аснове.
- 5. Бакі будуць садзейнічаць супрацоўніцтвау і абмену ў галіне культуры, навуцы, адукацыі, спорту і турызму; спрыяць непасрэдным кантактам паміж адукацыйнымі арганізацыямі, групамі і прыватнымі асобамі.
- У гэтых мэтах яны будуць:
- падтрымліваць супрацоўніцтва паміж навукавыма і ўстановамі, навукова-даследчымі арганізацыямі, уключаючы абмен выкладчыкамі, навуковымі супрацоўнікамі, студэнтамі і аспірантамі, а таксама ажыццяўляць сумесныя навукова-даследчыя праекты;
- супрацоўнічаць у галіне радыёвяшчання, тэлебачання і дзейнасці інфармацыйных агенстваў, садзейнічаць распаўсюджванню прэсы і аўдыявізуальных матэрыялаў аднаго аднаго;
- развіваюць супрацоўніцтва ў галіне аховы здароўя, санітарыі, гігіены і прафілактыкі розных хваробаў.
- 6. Рэспубліка Беларусь і Кітайская Народная Рэспубліка будуць цесна супрацоўнічаць паміж сабой у галіне аховы навакольнага асяроддзя і радыяцыйнага выхрыстання прыродных рэсурсаў, а таксама актыўна ўдзельнічаць у вырашэнні глабальных экалагічных праблем.

Рэспубліка Беларусь з удзячнасцю адзначае ўклад кітайскіх спецыялістаў у мінімізацыю вынікаў аварыі на Чарнобыльскай АЭС і выказвае надзею, што супрацоўніцтва абодвух дзяржаў у гэтай галіне будзе пашырэння і палепшэння, у тым ліку і праз каналы Арганізацыі Аб'яднаных Нацый і іншых міжнародных арганізацый.

7. Бакі будуць развіваць супрацоўніцтва і ажыццяўляць абмен вопытам і інфармацыяй у справе барацьбы з правапарушэннямі, у тым ліку з арганізаванай злачыннасцю, тэрарызмам, незаконным гандлем наркотыкамі, зброяй і культурным каштоўнасцямі, эканамічнымі злачынствамі, кантрабандай, незаконнымі актывамі, накіраванымі супраць бяспекі грамадзянскай авіяцыі і марскога суднаходства.

8. Рэспубліка Беларусь прызнае, што ўрад Кітайскай Народнай Рэспублікі з'яўляецца адзіным законным уладам, які прадстаўляе ўвесь Кітай, а Тайвань — неад'емная частка тэрыторыі Кітая. Яна падзяражае, што не будзе ўстанавляць з Тайванем афіцыйных адносін.

Кітайская Народная Рэспубліка падтрымлівае намаганні Рэспублікі Беларусь, накіраваныя на абарону нацыянальнай незалежнасці, суверэннасці, мірнага ўрэгулявання шляхам перагавораў пытанняў, звязаных з этнічнымі тэрыторыямі, развіццё эканомікі.

9. Бакі адзначаюць, што іх пазіцыі па пытаннях міру і развіцця, разбраення, прадухілення гонкі ўзбраенняў блізка ці супадаюць. Абодва дзяржавы будуць і ў далейшым выступаць за ахову міру і стабільнасці ў розных рэгіёнах і ў свеце ў цэлым, а таксама за ўстанавленне справядлівага міжнароднага палітычнага і эканамічнага парадку ў адпаведнасці з агульнапрызнанымі прынцыпамі і нормамі міжнароднага права.

10. Бакі будуць пашырэння і палепшэння супрацоўніцтва ў рамках Арганізацыі Аб'яднаных Нацый. Яны выступаюць за забеспячэнне эфектыўнай рэалізацыі мэтаў і прынцыпаў статута ААН, за павышэнне ролі гэтай арганізацыі ў справе аховы міру і ўмацавання бяспекі ва ўсім свеце, уключаючы прадухіленне ўзброеных канфліктаў.

11. Бакі адзначаюць, што кожная дзяржава мае права выбіраць свае грамадскі лад, эканамічную сістэму і шляхі развіцця ў адпаведнасці са сваёй спецыфікай і інтарэсамі. Адрозненні ў гэтых галінах не павінны перапынаць нармальныя адносіны і супрацоўніцтва паміж дзяржавамі незалежна ад іх велічыні і ступені развіцця.

За Рэспубліку Беларусь
Старшыня Верхоўнага Савета
Рэспублікі Беларусь
С.ШУШКЕВІЧ.

За Кітайскую Народную
Рэспубліку
Старшыня
ЯН ШАНЬКУНЬ.

Пекін, 11 студзеня 1993 года.

Па гарах слядах

Мінск—Пекін: нам ёсць наг чым працаваць разам!

Учора афіцыйная парламенцкая дэлегацыя на чале са Старшынёй Верхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь Станіславам Шушкевічам вярнулася з Кітая на радзіму. Уражаннямі аб знаходжанні нашай дэлегацыі ў далёкай і вялікай краіне дзеляцца спецыяльны карэспандэнт "Народнай газеты" Сяргей Паліткіч.

3 ночы — у дзень, з зімы — у лета

Так можна адным словам выказаць тое, што адбылося з беларускай дэлегацыяй у першы дзень падарожжа.

7 снежня ў 18.00 "Ту-154" узняўся ў студзеніскае неба з аэрапорта "Мінск-2". Але тэатральная разніца паміж мінскім і пекінскім часам прывяла да таго, што самалёт, які ляцеў на сустрэчу сонцу, фактычна праскочыў ноч. Нашы гадзіннікі паказвалі тры гадзіны ночы, а над пекінскім аэрапортам сявіла яркае сонца. Усе жыхары роднай Беларусі ў гэты час спячэйлі, а афіцыйная дэлегацыя перасаджвалася на кітайскі самалёт "Боінг-737", каб накіравацца ўжо на поўдзень, у свабодную эканамічную зону.

Горад Сямён сустрэў беларускіх парламентарыяў дванадцятгаднёвай спецыяльнай і новабудовай. Не так даўно кіраўніцтва Кітая стварыла тут свабодную эканамічную зону, а вынік ужо відавочны. У Забалацце ён не толькі ў новабудовах, у тысячх рэкламных транспарантах, але і дзейнасці многіх прадпрыемстваў. У Сямёні беларуская дэлегацыя наведала кампанію па вытворчасці сумак і чалмаў "Цзіні", абутковую кампанію "Цзіні", сямёніскую канцэртную фабрыку, тэкстыльную фірму "Юнчан", электронную кампанію "Сікуа". У Сямёні Станіславу Шушкевічу і членам дэлегацыі прыводзіліся канкрэтныя лічбы: што было да стварэння тут свабоднай эканамічнай зоны і што стала тут пасля. Скажам, абутковая кампанія "Цзіні" створана выключна на тайванскім капітале, значная колькасць яе прадукцыі ідзе на экспарт. З трох мільянаў тэлевізараў, вырабленых электронай кампаніяй "Сікуа", на экспарт пайшло больш двух паловай мільянаў. Таксама канкурэнтназдольнымі аказаліся магнітолы і тэлефонныя апараты. І гэты дэпартамент з Японіі. Сёння гэтыя прадпрыемствы ўжо акупіліся і прыносяць сваім акцыянерам і дзяржаве значны прыбытак.

Вечарам 8 студзеня дэлегацыя Беларусі прымае кіраўніцтва ўрада праймаці Фучэнь. Намеснік старшыні ўрада Чжан Цзякунь раскаваў аб тых зменах, якія адбыліся ў жыцці людзей пасля стварэння тут свабоднай эканамічнай зоны.

Слановы зуб і Сонечны Рог

Востраў Гуаньшань па сваёй форме нагадвае слановы зуб. Таму і атрымаў такую назву. А самая высокая гара, якая пераймае сустрэча ранішнія сонца, так і называецца — Сонечны Рог.

На самым краю вострава стаіць помнік народнаму герою Кітая Чэн Чэн Куну, які вызваў шэсць стагоддзяў назад Тайвань ад галаўдзяў. Чэн Чэн Кун глядзіць у бок Тайваня, да якога адсюль толькі 72 кіламетры. І яму, і ўсім кітайцам стаіць захады мала: скоро Тайвань зноў стане часткай Кітая. Але зараз кроў для гэтага праліваць не трэба.

Беларуская дэлегацыя наведала востраў, Станіславу Шушкевічу, пакідаючы запіс у кнізе гонарарнага гасця, быў прыемна здзіўлены: перад ім добрыя пажаданні кітайскіх сябраў зрабіў прэзідэнт Малдовы Мірча Снегур.

Што такое планаванне нараджэння дзяцей?

Такое пытанне ўзнікла ў членаў дэлегацыі Беларусі падчас наведвання фабрыкі, якая знаходзіцца каля савета Пекіна. А ў адказ на пытанне: планаванне нараджэння дзяцей — гэта нараджэнне дзяцей па плану. Пад агульным сменам разумеюць, што большасць кітайскіх сем'яў валодае па аднаму дзіцці. Імшая справа — аддадзеныя раёны. Там і па двое, і па тры можа быць.

Беларуская дэлегацыя наведала цыяліны камінат, які займаецца вырошчваннем памідораў і іншай агародніны, пабывала ў дамах сялян. А вось Вялікую кітайскую сцяну ўбачыць не ўдалося: перад гэтым выпаў вялікі снег, і панядніца ў горы стала немагчыма.

Затое ў Навукова-даследчым інстытуце высокіх энергій Акадэміі навук Кітая Станіславу Шушкевічу зноў адчулі сябе кітайцамі.

— Нам ёсць пад чым разам працаваць! — гэтыя словы Старшыні Верхоўнага Савета Беларусі можна назваць вынікам наведвання інстытута. І магчыма, скоро ў беларускіх фізікаў з'явіцца сумесная праграма не толькі з некаторымі капіталістычнымі краінамі, але і з Кітаем.

Да Ян Шанькуня — у шпіталь

З-за хваробы Старшыні Кітайскай Народнай Рэспублікі Ян Шанькуня сустрэча з ім мала не адбылася. Але кіраўніцтва Беларусі не мог не наведаць яго. Станіславу Шушкевічу пажадаў Ян Шанькунь хутчэйшага выздараўлення, кіраўніцтва дзяржаў заклікала тое, што трэба зрабіць усё магчымае, каб узаемаадносіны паміж дзвюма краінамі былі ўзаемавыгаднымі.

А раніца 10 студзеня для дэлегацыі Беларусі пачалася з ускладнення выніка да помніка народным героям Кітая, што знаходзіцца на знакамітай плошчы Цянь Ань Мін.

Перамовы і падпісанне дагавораў

Зразумела, знаёмства з дзейнасцю кітайскіх прадпрыемстваў на ўмовах свабоднай эканамічнай зоны, дзейнасцю сельгаспрадпрыемства і навукова-даследчага інстытута — гэта толькі частка праграмы візіту беларускай дэлегацыі ў далёкую і вялікую краіну. Галоўная задача Старшыні Верхоўнага Савета і суправоджаючых яго асоб было,

могач кампрамісаў можна прыйсці да згоды, прыняць тым рашэнні, якія не будуць абвергнуты жывым.

Сібір і Беларусь таксама побач!

Двойчы — па дарозе ў Кітай і назад — беларускі самалёт прылятаў у Навасібірск. Але калі першы раз гэта было глыбокай почы, і мы не выходзілі з самалёта, чакуючы пачуць яго запыты палітвам, то ў другі раз беларускую дэлегацыю сустрэў старшыня Навасібірскага аблсавета Анатоля Паўлавіч Смічов.

— Паміж нашымі краінамі, — сказаў ён у час прыёму, — былі і будуць добрыя ўзаемаадносіны. Мы рады за вас, што вы наладжваеце ўзаемавыгадныя сувязі з Кітаем, з іншымі краінамі, мы ўсё гэта, што самыя цесныя кантакты будуць у Беларусі і з Расіяй.

Зразумела, Станіславу Станіславічу, усе члены дэлегацыі пагадзіліся з гэтымі словамі. А як можа быць інакш, калі Беларусь праводзіць сумленную палітыку, калі мы адносімся аднолькава добра да ўсіх дзяржаў.

Беларускі самалёт узняўся над Навасібірскім, ужо прылятаў гарадскія кварталы, потым шалі, яны і рэкі, і здавалася, што мы пабывалі не ў адным візіце, а ў двух, а можа, і ў некалькіх: бо ў самалёце садзеі не толькі афіцыйная дэлегацыя, але і прастаўнікі вытворчых прадпрыемстваў, Бельфарма, дэлегацыя Беларускага таварыства дружбы і культурнай сувязі з замежнымі краінамі. Усе яны праяваілі па асобных плянах. Аб прытанях, якія абмяркоўваліся кожнай з гэтых дэлегацый, аб прытаных пагадненнях, падпісаных пасля перагавораў, мы расказваем у наступным нумары.

Пекін — Навасібірск — Мінск.

Старшыня Верхоўнага Савета Беларусі Станіслава Шушкевіча ўрачыста прымае Старшыня Пастаяннага камітэта ВСНП Вань Лі, прэм'ер-міністр Кітая Лі Пяньам, Генеральным сакратаром ЦК КПК Цзянь Цзінінам. Дзеля гэтага абодва бакі ішлі на кампрамісы, абмяркоўваючы тым ці іншым пытанні. Бо толькі з дапа-

могай кампрамісаў можна прыйсці да згоды, прыняць тым рашэнні, якія не будуць абвергнуты жывым.

Дзеля гэтага сустрэкаўся Старшыня Верхоўнага Савета рэспублікі Станіславу Шушкевічу са старшынёй Пастаяннага камітэта ВСНП Вань Лі, прэм'ер-міністр Кітая Лі Пяньам, Генеральным сакратаром ЦК КПК Цзянь Цзінінам. Дзеля гэтага абодва бакі ішлі на кампрамісы, абмяркоўваючы тым ці іншым пытанні. Бо толькі з дапа-

могай кампрамісаў можна прыйсці да згоды, прыняць тым рашэнні, якія не будуць абвергнуты жывым.

Дзеля гэтага сустрэкаўся Старшыня Верхоўнага Савета рэспублікі Станіславу Шушкевічу са старшынёй Пастаяннага камітэта ВСНП Вань Лі, прэм'ер-міністр Кітая Лі Пяньам, Генеральным сакратаром ЦК КПК Цзянь Цзінінам. Дзеля гэтага абодва бакі ішлі на кампрамісы, абмяркоўваючы тым ці іншым пытанні. Бо толькі з дапа-

могай кампрамісаў можна прыйсці да згоды, прыняць тым рашэнні, якія не будуць абвергнуты жывым.

Дзеля гэтага сустрэкаўся Старшыня Верхоўнага Савета рэспублікі Станіславу Шушкевічу са старшынёй Пастаяннага камітэта ВСНП Вань Лі, прэм'ер-міністр Кітая Лі Пяньам, Генеральным сакратаром ЦК КПК Цзянь Цзінінам. Дзеля гэтага абодва бакі ішлі на кампрамісы, абмяркоўваючы тым ці іншым пытанні. Бо толькі з дапа-

могай кампрамісаў можна прыйсці да згоды, прыняць тым рашэнні, якія не будуць абвергнуты жывым.

Дзеля гэтага сустрэкаўся Старшыня Верхоўнага Савета рэспублікі Станіславу Шушкевічу са старшынёй Пастаяннага камітэта ВСНП Вань Лі, прэм'ер-міністр Кітая Лі Пяньам, Генеральным сакратаром ЦК КПК Цзянь Цзінінам. Дзеля гэтага абодва бакі ішлі на кампрамісы, абмяркоўваючы тым ці іншым пытанні. Бо толькі з дапа-

могай кампрамісаў можна прыйсці да згоды, прыняць тым рашэнні, якія не будуць абвергнуты жывым.

Дзеля гэтага сустрэкаўся Старшыня Верхоўнага Савета рэспублікі Станіславу Шушкевічу са старшынёй Пастаяннага камітэта ВСНП Вань Лі, прэм'ер-міністр Кітая Лі Пяньам, Генеральным сакратаром ЦК КПК Цзянь Цзінінам. Дзеля гэтага абодва бакі ішлі на кампрамісы, абмяркоўваючы тым ці іншым пытанні. Бо толькі з дапа-

могай кампрамісаў можна прыйсці да згоды, прыняць тым рашэнні, якія не будуць абвергнуты жывым.

Дзеля гэтага сустрэкаўся Старшыня Верхоўнага Савета рэспублікі Станіславу Шушкевічу са старшынёй Пастаяннага камітэта ВСНП Вань Лі, прэм'ер-міністр Кітая Лі Пяньам, Генеральным сакратаром ЦК КПК Цзянь Цзінінам. Дзеля гэтага абодва бакі ішлі на кампрамісы, абмяркоўваючы тым ці іншым пытанні. Бо толькі з дапа-

могай кампрамісаў можна прыйсці да згоды, прыняць тым рашэнні, якія не будуць абвергнуты жывым.

Дзеля гэтага сустрэкаўся Старшыня Верхоўнага Савета рэспублікі Станіславу Шушкевічу са старшынёй Пастаяннага камітэта ВСНП Вань Лі, прэм'ер-міністр Кітая Лі Пяньам, Генеральным сакратаром ЦК КПК Цзянь Цзінінам. Дзеля гэтага абодва бакі ішлі на кампрамісы, абмяркоўваючы тым ці іншым пытанні. Бо толькі з дапа-

могай кампрамісаў можна прыйсці да згоды, прыняць тым рашэнні, якія не будуць абвергнуты жывым.

Інтэрв'ю на борце самалёта Станіславу ШУШКЕВІЧ: Поспех візіту ў Кімаі перасягнуў усе спадзяванні

12 студзеня пасля паўдня самалёт з дэлегацыяй Верхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь на чале са Старшынёй парламента Станіславам Шушкевічам, якая на працягу чатырох дзён знаходзілася ў Кітайскай Народнай Рэспубліцы, прыляціла ў мінскім аэрапорце. Лічэ на борце самалёта Станіславу Шушкевічу даў інтэрв'ю карэспандэнтам Бельфарма па выніках візіту. Ён не ўтойваў свайго задавальнення.

— Пасля распаду Савета Саюза для Беларусі было надзвычайна важным захаваць добрыя адносіны з КНР, якім кітайскім народам, — сказаў Станіславу Станіславічу. — Тым больш што мы бачылі такую ж зацікаўленасць з боку Кітая. Таму не выпадкова Рэспубліка Беларусь пастаралася хутка ўстанавіць дыпламатычныя адносіны з далёкай краінай, садзейнічала адкрыццю кітайскага пасольства ў Мінску. Дарэчы, літаральна праз месяц-другі пачне працаваць і наша пасольства ў КНР.

Сустрэчы на кітайскай зямлі, у час якіх была засведчана навага да Беларусі, разуменне яе ролі, праходзілі на самым высокім узроўні. У дыпламатычным пратаколе лічыцца выключным выпадкам, калі кіраўнік дзяржавы прымае кіраўніка афіцыйнай дэлегацыі ў бальніцы. Старшыня КНР Ян Шанькунь і Станіславу Шушкевіч гутарылі ў шпіталі.

— Я пераканаўся, што візіт перастануў усе спадзяванні, — працягнуў далей Станіславу Станіславічу. — Важнейшы вывад, які зрабілі для сябе члены дэлегацыі, заключаецца ў тым, што вопыт правядзення рэформ у Кітаі мае надзвычайнае значэнне для Беларусі. Гэта вопыт разумнага, наступовага раз'ўтварэння гаспадаркі і грамадства, у ходзе якога максімальна ўлічваюцца межы асаблівасці. Мы ў сваіх імкненнях часта спрабуем пераскочыць праз час і перазіць, хочам адрозніваць іх ад пачатковых, калі мы дзяржавы, якія ўкараняюць рыначную эканоміку стагоддзямі. Ужо на першы погляд паказвае, што калі жадаць не спалучаючы з магчымасцямі, нараджаецца хаос. У Кітаі якая задолеі спалучыць імкненне да рэформ з гранічнымі ўлікам асаблівасцей краіны, традыцый народа.

Два вечары мы ўсёй дэлегацыяй абмяркоўвалі, што такое свабодная эканамічная зона. І прышлі да даволі супрацьпастаўляю, на першы погляд, вываду — па сутнасці справы ўся Беларусь узяла сабой такую зону. Прадпрыемствы, прадпрыемствы фактычна надзелены ўсім правамі СЭЗ. Азіяна, трэба вырашыць некаторыя пытанні ліцэнзавання. Але ў Беларусі склаўся парадкавыя сітуацыя — у нас можна не развіваць вытворчасць, а мець вельмі вялікі прыбытак, пераплаціць дзяржаўныя тавары і іграючы на розніцы курсу валют. Кітайскае кіраўніцтва, відаць, зрабіла больш мудра, першапачаткова прадставілі такія правы вельмі абмежавана-му кругу прадпрыемстваў.

Цяпер мне абсалютна ясна, што нельга ўкараняць но-

ваўзвядзенні шырокім фронтам. Я быў вельмі засмучаны рашэннем Верхоўнага Савета, які на даўна не прыняў законапраект аб свабодных эканамічных зонах у першым чытанні. Цяпер жа я гэтаму нават рады, дакумент мае патрэбу ў канцэнтраванай карэкцыі. Шырока-маштабнае ўвядзенне на сваёй сутнасці прагрэсіўныя меры не падрыхтаванай дзяржаве не дае карысці. Зразумейце правільна, я не лічу, што мы павінны сапека кіраваць кітайскі вопыт, але і грэбаць ім ні ў якім разе нельга. У мінулым годзе ў КНР зафіксаваны рост валавога нацыянальнага прадукту на 12 працэнтаў, а за апошнія 14 гадоў сярэдні рост склаў 8—9 працэнтаў штогод. Вопыт розных краін трэба не капіраваць, а сінтэзаваць з яго патрэбныя вывады з улікам сваіх умоў.

Дарэчы, у нас адбыліся вельмі цікавыя гутаркі ў ЦК КПК, якія далі магчымасць зрабіць вывад, што кампартыя Кітая змагла ўзначаліць рэформы толькі таму, што рэформіраваўся сама. Яна перастала займацца палітычнымі кампаніямі, а пачала праводзіць канкрэтную работу ў народнай гаспадарцы і грамадстве. Ні ў якіх асноўных дакументах апошняга часу не дэклараваў той класічны камуністычны падыход, які мы ўвесь час вывучалі і які ідзе ад камуністычнага маніфеста.

Нашы субсідэнткі гаварылі, што яны выступаюць за сацыялізм з кітайскай спецыфікай з рознымі формамі ўласнасці і накіраваны на дабрабыт народа.

У час візіту была падпісана сумесная кітайска-беларуская заява і яшчэ шэсць дакументаў па гуманітарнаму і эканамічнаму развіццю. Дарэчы, на гэты раз афіцыйная дыпламатыя ішла паруч з народнай. На адным самалёце разам з парламенцкай дэлегацыяй яшчэ некалькіх дэлегацый. Адна з іх — Беларуска-кітайскае таварыства дружбы і культурнай сувязі з замежнымі краінамі. Яна падпісала пагадненні ў правільніку Січуань.

Анацасова ў Кітаі пабывалі прадстаўнікі прамысловых і аграрных колаў Беларусі. Падпісаныя дакументы прадугледжваюць актыўны абмен вопытам, тэхналогіямі, таварамі...

Наведвала КНР і дэлегацыя Бельфарма. Выразна пачаць рэгулярны абмен інфармацыяй. Кітай сапраўды становіцца бліжэй. А думку кіраўніка парламента аб тым, што вынікі візіту перастанулі спадзяванні, падзялілі ўсе — і палітыкі, і гаспадарнікі, і журналісты.

Якаў АЛІКСЕЙЧЫК, Уладзімір ГЛОД, Бельфарма.

Не ўсё так дрэнна

Кожны сам куде сваё шчасце

Ларыса РАКОЎСКАЯ,
Сяргей БРУШКО (фота)

Ці не таму на кавальска-прэсавым заводзе цяжкіх штамповак, што ў Жодзіне, справы ідуць увогуле нядарна?

Аб стабільнасці абстаноўкі на прадпрыемстве сведчыць перш за ўсё сярэдняя заробатная плата — яна ў кастрычніку складала без падатку дзевяць тысяч рублёў.

Зразумела, справа, кавальскі — манапаліст на выпуску штампавак для вількагрудных аўтамабіляў. Але не толькі.

З істоў сталі на кавальскім заводзе робіць акронныя звесткі (у продажы іх няма), на якіх, расказваюць, завод змог вывесці камплект сантэхнікі на палы будучага года. Па просьбе эксплуатацыянаў на канец года завод зможа «штампаваць» аўтамабілі для рухавікоў «Ікарус».

Паколькі «пудэлка» ў беспарадак жыве для жанчыны заўсёды больш верагодна, асабліва на такім «мужчынскім» прадпрыемстве, то на кавальска-прэсавым не так даўно з'явіўся ішоў адзін цэх — швейны. Тут шыюць са штучнага футра пакрываюць, камплекты для мяккай мэблы, чахам для легкаваў усе марак, з адходаў футра — падушчкі, шапачкі, распрацоўваюцца мадэлі куртак на футры. Акрамя таго, на вязальных машынах асвойваюць мадэлі разнастайнага трыкатажу. Усё, што выпускаецца тут, можна набыць у фірменным магазіне кавальска-прэсавога завода.

Дарэчы, пра дамы. Не так проста пачаць прадпрыемствам выконваць сваю жаданую праграму. На кавальска-прэсавым жа не знізілі тэмпу жыццёвага будаўніцтва: поўным ходам ідуць работы на адных новабудовах, на адной з іх — гаспадарчымі спосабам.

Не пакрываючы і тыя, хто вырашыў узяцца за індывідуальнае будаўніцтва. Тым, каго не спалохаў цэн на будматэрыялы, выдзелены участкі. І завод ім дапамагае: часткова пагадзіў узяць на будаўніцтва пазыкі ў межах п'ятнаццаці працэнтаў, будзе выдаваць будматэрыялы.

□ Каваль-штампаўшчыкі Віктар НОВІКАЎ, Міхаіл ГУБІЧ, Аляксандр САСНІЦКІ.

Вы прасілі расказаць

І гопар чакае папучкі

— Існуе меркаванне, што валютныя курсы ў нашай рэспубліцы ўсталяваюцца з аглядак на Маскву. Ці так гэта?

— Не. Снежаньскае падзенне долара ў Расіі практычна не кранула Беларусь. Да таго ж і ў Мінску ў кожнага банка сваё суадносіны долара да рубля. Не кажучы пра абласныя цэнтры. Хаця мы, безумоўна, улічваем банкаўскія даныя ў сумесных рэспублікі. Галоўны ж арыенцір — «Комплекс», напрыклад, — колькі прадацца намі долараў, стоўкі і павінна і купляцца.

Пра гэтым пачынаюць рубль уключаюць размовы, маўляў, гэтыя зноў «гуляе валютыяй». Ці магчыма зараз падобнае?

— Думаю, што не. Такіх валютарый колькасць «залежных», каб можна было штучна павышаць або паніжаць курсы, у рэспубліцы наўрад ці хто мае.

Дарэчы, наш банк карэкціруе валютныя курсы штодзённа. Усё залежыць ад пошты і прапановаў. Такія палітыка ўвогуле прынесла нам поспех. Зараз у рэспубліцы кожны дэсатыі долар, як наўны, так і безнаўны, набываецца ў «Комплексе». І шчы — цалер не толькі мы атрымліваем на

Як усталяваюцца курсы валют? Ці магчыма іх сёння штучна панізіць або павысіць? Чаму не адмяняюцца абмежаванні на продаж СКВ? На гэтыя і іншыя пытанні карэспандэнт «Народнай газеты» папрасіў адказаць старшыню Мінскага аддзялення рэгіянальнага камерцыйнага банка «Комплекс» Яўгена КРАЎЦОВА.

«чорны» рынак, але і «нелегалы» глядзяць і ўлічваюць пачым і што мы прадаём. А гэта, вядома ж, наш плюс.

— Як жа ўсталяваюцца суадносіны «драўляных» і долараў?

— У нас над гэтым працуюць цэлы адрэз. Вызначана да 30 фактараў, якія і ўплываюць на курс таго ж долара ЗША. Назваць іх, зразумела, я не магу — камерцыйная тайна. Але скажу, што зараз улічваюцца, напрыклад, адносіны беларускага рубля да расійскага, адкрыццё або закрыццё граніц і нават — калі на прадпрыемствах выдаецца зарплата.

— У тым, што ў мінулым годзе на нейкі час былі адменены нормы продажы СКВ насельніцтву, ёсць некая заслуга і «Комплексу». Аднак

надоўга музыка іграе... Нацыянальны банк вярнуў да прыняцця «у адным руці стоўкі і рублі».

— Я лічу, што ўсе абмежаванні на грашовым шляху нерэзункныя. У тым некалькі тыдняў свабоднага продажу нашы абмежаваны пункт не вельмі амаалялі ад пакупнікоў. Было пару чапачек, якія бралі па некалькі тысяч долараў. Але лям, зразумела, пагода не рабіла. Ды і наогул размовы аб тым, што калі дзяржава перастае кантраляваць валюту, то яна сільней з рэспублікі, не зусім слушныя.

Калі валюта пойдзе з Беларусі, дык усе банкі, у тым ліку і наш банк, павясяць курс валюты. І яна зноў пойдзе ў рэспубліку.

Надоўга мы адмянілі камісійны працэнт пры куплі

долараў, а пры продажы яго знізілі з двух да аднаго працэнта. Хаця для нашай рэспублікі гэта і новавядзенне, але ў той жа Варшаве ён яшчэ меншы.

— Такіх мы таксама плацім дасяг камісійны працэнт да 0,5.

— Чаму ж не абмянявае валюты?

— Нейкі час мы спрабавалі гэта рабіць. Але зноў жа неабходна, каб Нацыянальны банк даў згоду, г.зн. усталяваў свой уліковы курс валюты.

— Якія зменены абмежаванні ў рабоце банка «Комплекс» у сёлетнім годзе?

— Задаваць далейка не бярусь. Жыццё падажае. Пакуль жа збіраюцца прыціснуць да сябе ў банк у якасці кліентаў некаторыя буйныя неадзінадушныя структуры. Няхай іх будзе не вельмі многа, але мы зможам іх аказаць абслужыць.

І будзем весці з імі сумесны бізнес.

Нязменным застаюцца і нашы асноўныя напрамкі — крэдытаванне фірм, выдача пазык пад заклад, адкрыццё дэпазітных рахункаў і правядзенне ўзаемаабмену з Расіяй і іншымі рэспублікамі.

Гутарыў Віктар АЕШЧАНКА.

Факт

Будет чем лечить зубы

Первую партию стоматологического инструмента выпустила государственная производственно-коммерческая фирма «Стоматолог».

Она учреждена Сморгонским заводом оптического станкостроения и Гродненским областными комитетами Красного Креста. На валюту в Германии закуплено необходимое оборудование и сырье. Здесь пока заняты 12 работников, но небольшой коллектив планирует «закрыть» потребность поликлиник в стоматологическом инструменте. По отзывам врачей, которые испытывали пробную партию инструмента, он превосходит по качеству выпускающийся ныне в СНГ.

Кстати, Сморгонский завод оптического станкостроения имеет богатый опыт в изготовлении оптики для библиотек, чтобы ознакомиться со всей необходимой периодикой. Листают не только белорусские издания, но и московские, украинские, прибалтийские, выходящие на русском языке.

Замечено: насколько разбросаны, порой полны противоречия, читателя. Что ж, каждый имеет право на свою точку зрения. Важно только, чтобы она была подкреплена серьезными объективными аргументами, глубокими выводами. Вот этого-то и многим авторам как раз и не хватает. Взявшись за перо решил после того, когда в одной из газет прочитал следующие строки: «Я часто задаю себе вопрос: когда жилось лучше — раньше или теперь? Пусть меня обвинят в консерватизме, но последние взгляды, но твердо убежден, что лучше жилось раньше. Тут с пеной у рта ничего не надо доказывать. Все видно, как на ладони. Идет обвальное обнищание народа...»

Хотелось бы задать автору заметки сразу несколько вопросов. Первый — все ли было довольным жизнью раньше? Одины трудились в поте лица, другой — через пень-колоду, а получали одинаково, а порой туманец оказывался даже в вынгире. Нет, не лучше жила раньше тот, у кого, как говорят, золотые руки и светлая голова. Сегодня для таких рук

Судьбы Девушка

В кирзовых сапогах (Непридуманная история)

ДЕЙКУН Лариса Тихоновна,
ветеран войны и подтудра

Встречи, которая произошла у меня в санатории Министерства социального обеспечения «Березина», я никак не ожидала. Такое нарочно не придумаешь.

Был праздничный вечер в честь Дня освобождения Беларуси от немецко-фашистских захватчиков. Отдыхающие ветераны войны и труда надели выходные костюмы с медалями и орденами планками и чинно расселись полукругом в вестибюле санатория. Ведущая вечера Людмила Николаевна поздравила всех с праздником и пригласила участников войны рассказать о себе или о подвигах товарищей. Нашлись желающие выступить.

Тут слово было предоставлено Илье Никитичу — немскому, военной выправки человеку. Он сказал, что на днях купил книгу Светланы Алексеевны «У войны не женское алиби». Прочел ее и внимательно рассмотрел все фотографии. На одной из них под № 61 он узнал девушку — работницу госпиталя, которую светлым лучом вошла в его жизнь. Прошлое всегда кажется удивительным и романтическим.

— Хочу повести речь не о трагических болях, — сказал он, — хочу рассказать о рабочих госпиталях, куда я вошла с тяжелыми ранениями. Болело все, я чувствовала, что смерть готова потопить свечу моей жизни и ждала этой минуты как избавления от телесных мук. Врачи напрасно хлопотали. Я утасала, не было никакого желания жить.

И вот однажды вечером зашла в нашу палату девушка лет шестнадцати — сама любовью и добротой, в белой-белой кофточке. Являлась вдруг, как радуга, легко вынырнула у порога из своих огромных солдатских сапог, мягко прошла в носках и певучим голосом сказала: «Здравствуйте, товарищи раненные. Я тут работаю прачкой. У меня свободный час. Хотите — я вам стихи прочитаю или письма домой напишу». (В нашей палате у большинства раненных рук были в «самолетах»). Не помню, что она читала, только вдруг почувствовал, что она поправляет мою подушку, что-то говорит лично мне. Полузаплетенные русые косички ее совсем как у моей одноклассницы, о которой я несколько лет робко вздыхал и на фронте

мечтал, по которому даже не рискнул поцеловать, уходя на войну. И даром мне безумно хотелось жить, снова увидеть свою первую любовь... И я застонал.

Девушка мгновенно нырнула в свои кирзовые сапоги и побежала за врачом. Он быстро явился и занялся мной.

А та девушка и потом приходила и писала моей девушке от меня письма, да как писала! Какие слова находила! Они мне помогли обрести счастье на всю жизнь.

С первых же слов я поняла, что рассказывает Илья Никитич обо мне. Я вспомнила, где видела этого человека, вспомнила ту тяжелую палату, где беда ходила в обнимку с надеждой и счастьем, вспомнила бойца, почти мальчишкой с рукой в гипсовом «самолете», тот ужас, который охватила меня, когда показало, что он вот сейчас умрет. Очень многое вместила в себя эта минута воспоминаний.

— А как звали ту девушку? — полюбопытствовал кто-то из отдыхающих.

— Имя у нее было красивое...

— Хотите, я скажу? — поднялась я с места неожиданно для себя, я, горюхась, чтобы он не опередил, выпалила:

— Звали ее Ларисой, а вас она называла Илюхой.

— Откуда вы знаете? — удивился Илья Никитич.

— Да я и есть та девушка в кирзовых сапогах. И «самолет» ваш на правой руке помню, и имя ваше на Илюку я перенимала.

Все присутствующие, видимо, думая, что все это специально подстроено, зааплодировали.

А Илья Никитич, глядя на мою седину и далеко не изящные габариты, как-то разочарованно повторил: «Не может быть».

— Может, может, — возразила я, — а что старая я и уже не изящная, так ведь полвека прошло.

Наконец-то узнал меня мой подопечный и обнял.

г.Гомель.

Крыўда

Як дзяржава да нас, так і мы да яе

Прыдзе скорая паветка майму сину іці ў армію. А можа, не адпусціць? Каго яму там абараняць? Мільянераў, спекулянтаў, каперсараў, якіх нічога не вырабляюць, а толькі цану накідаваюць? У мяне чадзіра дзетка. Учора стала збіраць дзіджы-першакласніцу ў школу, а яна ў слязі — боцікі парваліся. Праўда, дасталіся яны ёй ад старэйшай

састры. Я да мужа, мо зашыю? А ён адмовіўся: рамонт немагчымы. Божухна, што рабіць, дзе гэтыя боцікі купіць? Ніхто не звяртае на сябе ўвагі на міагадзетныя семі. Мы ж не просім дарма, зарабляем грошы, маем сваю гаспадарку. Жывём у бруднай зоне, а ў магазінах, можна сказаць, нічогусенкі няма.

Не падавайце, што з-за боцікаў ці адзення разлажалася маці і не пускае сына ў армію. Як дзяржава да нас, так і мы да яе. Як будзе там служыцца сыну, калі аб доме яго родным ні ў каго, акрамя бацькоў галава не баліць?

Марыя РЭМІЗЕВІЧ.

г.Берасцеўка,
Брэсцкі раён.

Читатель размышляет

С пеной у рта ничего не надо доказывать... Нужно просто задуматься

На домашний адрес я получаю несколько газет. Но вот привычка приходить суббота, и я отправляюсь в библиотеку, чтобы ознакомиться со всей необходимой периодикой. Листаю не только белорусские издания, но и московские, украинские, прибалтийские, выходящие на русском языке.

Замечено: насколько разбросаны, порой полны противоречия, читателя. Что ж, каждый имеет право на свою точку зрения. Важно только, чтобы она была подкреплена серьезными объективными аргументами, глубокими выводами. Вот этого-то и многим авторам как раз и не хватает. Взявшись за перо решил после того, когда в одной из газет прочитал следующие строки: «Я часто задаю себе вопрос: когда жилось лучше — раньше или теперь? Пусть меня обвинят в консерватизме, но последние взгляды, но твердо убежден, что лучше жилось раньше. Тут с пеной у рта ничего не надо доказывать. Все видно, как на ладони. Идет обвальное обнищание народа...»

Хотелось бы задать автору заметки сразу несколько вопросов. Первый — все ли было довольным жизнью раньше? Одины трудились в поте лица, другой — через пень-колоду, а получали одинаково, а порой туманец оказывался даже в вынгире. Нет, не лучше жила раньше тот, у кого, как говорят, золотые руки и светлая голова. Сегодня для таких рук

красны больше возможности во всех сферах. Не хочется работать в колхозе — добивайся фермерского хозяйства и трудись во благо себе и своему семейству, не снимай с себя, понтиро, определенных обязанностей перед государством. Не нравится работа на заводском конвейере — создавай свое предприятие и разорочивайся как можешь. Не каждый способен вести свое дело? Что ж, тогда и нечего широко раскрывать рот: что заработал, то и должен иметь. Коммунизм мы строили более семидесяти лет, но так и не построили. Да и никогда не построим, если будем заниматься уравниловкой.

Я понимаю «крокодиловы слезы» тех, кто раньше получал лишь за то, что приходил на работу. Но ведь он обрабатывал тех, кто умел и хотел по-настоящему трудиться. Он обрабатывал страну, обрабатывал будущее поколение. Чтобы создавать видимость жизненного благополучия народа, брешевым, сусловым, черенками и сотворившим приходец за бесценно продавая природные богатства страны. Волосы дыбом встают, когда знакомысь с цифрами, характеризующими перекачку нефти за рубеж. Продажи все, что, кажется, могли.

Но подзаемные клады, понятно, не бездонные. Вот и дожились, что одного не хватает, другого недостает, записаться третьим нет сил. Словом, к тому, к чему мы пришли, должны были прийти.

Так стоит ли лить слезы по прошлому?

Думаю, что не стоит. Как не стоит изобретать велосипед. Весь мир преодолевает трудности — преодолеем и мы. Тем более что есть у кого поучиться. Порядок там, где есть порядок. Вот за это «золотое» звание и нам нужно ухватиться. Не исповедовать коллективную безответственность, а сделать так, чтобы каждый человек чувствовал себя хозяином, собственником. Чтобы каждый знал: будет работать хорошо — будет и жить хорошо. Сегодня многим не по душе предприниматель, а я вот что думаю: если человек разворачивает свое дело честно — хвала ему. Проходящим, жуликам должна быть закрыта дорога в первую очередь правоохранительными органами.

Я согласен с тем, что переход к рыночным отношениям больно ударил по таким категориям населения, как пенсионеры, инвалиды, студенты, многодетные семьи. Но, уверен, пройдет какое-то время и государство окажет им лучшую поддержку. Не зря говорят, чем больше будет в стране богатых людей, тем меньше будет бедных. И не надо вышнупать от имени народа, уверен, большинство людей никогда не захотят вернуться в прошлое. Тут с пеной у рта ничего не надо доказывать... Нужно просто задуматься.

Сергей КИРИЧЕНКОВ, 42 года.
г.Минск.

Не могу маўчаць

Парнаграфія на калёсах

Колькі разоў парываўся напісаць аб гэтым у газету, але баяўся быць незразумелым сябрам і суседзям.

Сядзець, напрыклад, у некаторых гарадскіх маршрутных аўтобусах на першае сядзенне і не ведаеш, куды вочы дзець. З-за шкла вадзіцельскай кабіны цябе бессаромна «частуюць» зусім голымі жаночымі цэламі на часонісвай выражцы ці іншай якой парнаграфічнай выпатрэбшывай.

Я разумею, што ў жаночым целе ёсць нешта прыгожае і цікавае. Але навошта прысрамліваць мяне гэтым перад жонкай ці ўнукамі. Не апусціш ж яны доўгі і не будзе паўгадзіны так сядзець, як сядзець у перад Новым годам у аўтобусах 88-га і 102-га маршрутаў.

Усёму патрэбны свае мера і месца.

Васіль КІЗІНА.
г.Мінск.

З афіцыйных крыніц

Зорка, як крыж

Паколькі не змяшчаецца колькасць пытанняў чытачоў пра тое, што будзе мець на пачатку афіцыйна беларускага войска, прапануем удакладняючую інфармацыю. Яе мы атрымалі ў Камісіі па забеспячэнню азіянай палітыкі выкарыстання дзяржаўных сімвалаў Рэспублікі Беларусь пры Прэзідыуме Вярхоўнага Савета.

Большасць членаў камісіі і далучаных да яе работнік вайскоўцаў зараз пагаджаюцца з прапановай галоўнага распрацоўшчыка праектаў пагонаў С.Саркіскава: выкарыстоўваць у якасці знакаў адрознення афіцэрскага саставу чатырохкутную зорку. Яна срэбнага колеру, нясе ў сабе выяву крыжа і пэўным чынам нагадвае традыцыйную беларускую кафельку. Прапануем выяву праекта зоркі.

Ленанід ФАДЗЕЕУ

У Маскве гучыць... беларуская мова

«Твалтоўна пазбавілася дзяржаўнасці, Беларусь, хай і скрозь пакуты, але абавязкова адрозніцца, зойме пачынае месца ў сямі прывілізаваных народаў Еўропы».

Гэтыя словы, што наўдана гучалі ў памяшканні беларускага паўпрадстава ў Маскве, наўдана, магі стаць сімвалам урачыстага скоду беларускіх навоў і дэўчэ, які рашылі адзначыць нараджэнне пятага вяшчальнага згуртавання ў Расіі — студэнтскага. Маладзёжная «Пагона» атрыкала, нарэшце, юрыдычны статус, прабіўшыся скрозь бюракратычныя калідоры маскоўскіх катор. Цяганіна працягнулася больш за паўгода.

Тут было святка і святка: радасць шырага сяброўства, урачыстыя віншаванні гасцей, ухваляючая гаворка аб праблемах маладзёжнага руху за беларускае адраджэнне.

На святка прыехалі сябры з мінскага згуртавання моладзі «Выранецкія шкаты». І не з пустымі рукамі, а прывезлі цілую бібліятэчку кніг па гісторыі нашай дзяржавы, пра духоўныя здабыткі народа. Былі тут землякі з Францыі, прадстаўнікі іншых згуртаванняў землякоў у Маскве, журналісты радыё і друку, нават генеральны дырэктар акцыянернага таварыства «Кросны» Ян Грыб.

Ушэўны, што ніхто не пашкадаваў, адгукнуўшыся на запрашэнне студэнтскай «Пагоны». Бо адбылася незвычайная экскурсія «Масква беларуская», дзе амаль усе чалавекі радыснае адкрыццё. Гэта быў маршрут, які не існуе і не мог існаваць у сталях імперскіх амбасад і беларускай пагоні да іншых «малодшых сяспёр».

Удзельнікі ўрачыстага збору наведвалі мясціны, дарэчы для беларускага народа. І адраўналіся многіх яшчэ невядомых нам гістарычных старажыт быў мадэля мінскіх навукоўцаў Генадзі Прыбытка. Мо ўпершыню нашчадкам адкрылася праз сівыя стагоддзі найвялікшае значэнне падзвігу нашых продкаў, якія прынесьлі ў маскоўскую Русь святло друкаванага слова, непатворнае прыгажосць адмысловых архітэктурных ансамбляў, хараство беларускай разбыв, аздобленай пазалотай, першыя ўзоры дойлідскага мастацтва.

Трэба было паглядзець збоку, як тры дэсатыі дзівакоў пад хааотным военскім дажджом больш за тры гады пачалі са сваім нямомым «экспурсаводам» па шматлікіх маскоўскіх вуліцах і завулках!

У расійскай сталіцы шмат будынкаў, звязаных з жыццём, вучобай, дзейнасцю

Яні Купалы. Захаваўся касцёл, дзе паэт абвясціўся з Уладзіслава Францаўна, дом мастака Елісеева, дзе часта спыняўся ён, гасцініца, загінуў вялікі сын беларускага народа. Тут шмат памятных мясцін, звязаных з імёнамі Якуба Коласа, Канстанціна Буйла, Уладзіміра Караткевіча, Уладзіміра Дубоўкі, іншых выдатных дзеячаў культуры, навукі, мастацтва, палітыкі нашай рэспублікі. Захаваўся і дом, дзе размяшчаўся эвакуіраваны беларускі ўрад у час вайны.

І не трэба здзіўляцца, што ва ўсёй Маскве, сталіцы «раўнапраўных братоў і сяспёр», не знойдзеш ніводнага памятнага знака, звязанага з беларускім народам, ніводнай мемарыяльнай дошкі... Поўная, як кажуць, салідарнасць былых маскоўскіх камісараў з мінскімі ўчарашнімі партыйнымі бонзамі і сённяшнімі ўрадавымі чыноўнікамі, абвясняючы да беларускай нацыянальнай ідэі, да сапраўднага нацыянальнага адраджэння.

І мне здаецца, што гэта звычайная падзея глыбока сімвалічная: маладая людзі прынялі эстафету ад сваіх продкаў, якія былі нявольнікамі, а часцей за ўсё вязнямі маскоўскіх уладароў, адтулі праз грым іх вялікую пакутлівую мару аб роднай Беларусі, вольнай і незалежнай.

І мне здаецца, што гэта звычайная падзея глыбока сімвалічная: маладая людзі прынялі эстафету ад сваіх продкаў, якія былі нявольнікамі, а часцей за ўсё вязнямі маскоўскіх уладароў, адтулі праз грым іх вялікую пакутлівую мару аб роднай Беларусі, вольнай і незалежнай.

І мне здаецца, што гэта звычайная падзея глыбока сімвалічная: маладая людзі прынялі эстафету ад сваіх продкаў, якія былі нявольнікамі, а часцей за ўсё вязнямі маскоўскіх уладароў, адтулі праз грым іх вялікую пакутлівую мару аб роднай Беларусі, вольнай і незалежнай.

І мне здаецца, што гэта звычайная падзея глыбока сімвалічная: маладая людзі прынялі эстафету ад сваіх продкаў, якія былі нявольнікамі, а часцей за ўсё вязнямі маскоўскіх уладароў, адтулі праз грым іх вялікую пакутлівую мару аб роднай Беларусі, вольнай і незалежнай.

І мне здаецца, што гэта звычайная падзея глыбока сімвалічная: маладая людзі прынялі эстафету ад сваіх продкаў, якія былі нявольнікамі, а часцей за ўсё вязнямі маскоўскіх уладароў, адтулі праз грым іх вялікую пакутлівую мару аб роднай Беларусі, вольнай і незалежнай.

І мне здаецца, што гэта звычайная падзея глыбока сімвалічная: маладая людзі прынялі эстафету ад сваіх продкаў, якія былі нявольнікамі, а часцей за ўсё вязнямі маскоўскіх уладароў, адтулі праз грым іх вялікую пакутлівую мару аб роднай Беларусі, вольнай і незалежнай.

І мне здаецца, што гэта звычайная падзея глыбока сімвалічная: маладая людзі прынялі эстафету ад сваіх продкаў, якія былі нявольнікамі, а часцей за ўсё вязнямі маскоўскіх уладароў, адтулі праз грым іх вялікую пакутлівую мару аб роднай Беларусі, вольнай і незалежнай.

І мне здаецца, што гэта звычайная падзея глыбока сімвалічная: маладая людзі прынялі эстафету ад сваіх продкаў, якія былі нявольнікамі, а часцей за ўсё вязнямі маскоўскіх уладароў, адтулі праз грым іх вялікую пакутлівую мару аб роднай Беларусі, вольнай і незалежнай.

І мне здаецца, што гэта звычайная падзея глыбока сімвалічная: маладая людзі прынялі эстафету ад сваіх продкаў, якія былі нявольнікамі, а часцей за ўсё вязнямі маскоўскіх уладароў, адтулі праз грым іх вялікую пакутлівую мару аб роднай Беларусі, вольнай і незалежнай.

І мне здаецца, што гэта звычайная падзея глыбока сімвалічная: маладая людзі прынялі эстафету ад сваіх продкаў, якія былі нявольнікамі, а часцей за ўсё вязнямі маскоўскіх уладароў, адтулі праз грым іх вялікую пакутлівую мару аб роднай Беларусі, вольнай і незалежнай.

Закон Рэспублікі Беларусь Аб свабодзе веравызнанняў і рэлігійных арганізацыяў

Пастанова Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь Аб парадку ўвядзення ў дзеянне Закона Рэспублікі Беларусь "Аб свабодзе веравызнанняў і рэлігійных арганізацыяў"

Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь пастаўляе:

1. Унесці ў дзеянне Закон Рэспублікі Беларусь "Аб свабодзе веравызнанняў і рэлігійных арганізацыяў" з дня яго апублікавання.

2. Дручыць Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь у трохмесячны тэрмін:

прывесці ратны ўрада Рэспублікі Беларусь у адпаведнасць з Законам Рэспублікі Беларусь "Аб свабодзе веравызнанняў і рэлігійных арганізацыяў";

забеспечыць перадачу адміністрацыі і ведамствам Рэспублікі Беларусь іх нарматыўных актаў, якія супярэчаць указанаму Закону;

вызначыць парадак перадачы рэлігійным арганізацыям культавай маёмасці, якая з'яўляецца гісторыка-культурнай каштоўнасцю і захоўваецца ў дзяржаўных музеях Рэспублікі Беларусь;

забеспечыць перадачу вучэбных плакатаў і праграм навучання ў дзяржаўнай сістэме адукацыі з мэтай прывядзення іх у адпаведнасць з Законам Рэспублікі Беларусь "Аб свабодзе веравызнанняў і рэлігійных арганізацыяў";

3. Масовым Саветам народных дэпутатаў, дзяржаўным органам па зваротам рэлігійных арганізацыяў, якіх маюць зарэгістраваныя ў устаноўленым парадку статуты (пажадання), перадаваць ім у адпаведнасці з заканадаўствам на ўласнасць або бязвыплатнае карыстанне цэрковныя будынкі, збудаванні і культавую маёмасць.

4. Ракамендаваць грамадскім аб'яднанням прывесці свае статуты (пажадання) і праграмныя дакументы ў адпаведнасць з Законам Рэспублікі Беларусь "Аб свабодзе веравызнанняў і рэлігійных арганізацыяў";

5. Кантроль за выкананнем гэтай пастановы ўскласці на Камісію Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь па пытаннях тэаласіі, сродкаў масавай інфармацыі і прасвіты.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь С.ШУШКЕВІЧ.

17 снежня 1992 г.
г.Мінск.
N 2055-XII

Закон Рэспублікі Беларусь Аб унясенні змяненняў папраўча-працоўны кодэкс Рэспублікі Беларусь

Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь пастаўляе:

Частку трэцюю артыкула 60 Папраўча-працоўнага кодэкса Рэспублікі Беларусь, зацверджанага Законам Рэспублікі Беларусь ад 16 лістапада 1971 года (33 БССР, 1971 г., N 21, арт. 298; 1988 г., N 23, арт. 359), выклічы ў наступнай рэдакцыі:

"Асуджаным атрымліваюць харчаванне, якое забяспечвае нармальную жыццёвую дзейнасць арганізма. Нормы харчавання дыферэнцыруюцца ў залежнасці ад характару выконваемай асуджаным работы і іх адносін да працы. Асуджаным, змешчаным у штрафны ізалятар, у памяшканні камернага тыпу ў калоніі агульнага ўтрымання, а таксама пераведзены на строў рэжым або ў карцэр у турме, атрымліваюць харчаванне па зніжаных нормах, але не ніжэй фізіялагічных норм. Перавод асуджаных на зніжаныя нормы харчавання можа ажыццяўляцца пры наяўнасці пісьмовага заключэння ўрача. Асуджаным, пераведзеным на зніжаныя нормы харчавання, падаляецца штодзённае агляду ўрачом на прамежку стану здароўя і даследаў іх утрымання на зніжаных нормах харчавання, аб чым пісьмова даводзіцца да ведама начальніка ўстановаў."

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь С.ШУШКЕВІЧ.

17 снежня 1992 г.
г.Мінск.
N 2053-XII

Закон Рэспублікі Беларусь Аб прызнанні страціўшымі сілу некаторых заканадаўчых актаў Рэспублікі Беларусь

У сувязі з прыняццём Закона Рэспублікі Беларусь "Аб свабодзе веравызнанняў і рэлігійных арганізацыяў" Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь пастаўляе:

1. Прызнаць страціўшымі сілу:

Указ Прэзідыума Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь ад 27 лістапада 1977 года "Аб агульным парадку ўвядзення аб'яднанняў" (33 БССР, 1977 г., N 7, арт. 82);

Указ Прэзідыума Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь ад 3 лістапада 1983 года "Аб унесенні змяненняў і дапаўненняў у Наказанне аб рэлігійных аб'яднаннях" (33 БССР, 1983 г., N 4, арт. 77);

Указ Прэзідыума Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь ад 30 чэрвеня 1983 года "Аб зацвярджэнні Указа Прэзідыума Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь аб унесенні змяненняў і дапаўненняў у некаторыя заканадаўчыя акты Рэспублікі Беларусь" (33 БССР, 1983 г., N 19, арт. 331) у частцы зацвярджэння Указа Прэзідыума Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь ад 3 лістапада 1983 года "Аб унесенні змяненняў і дапаўненняў у Наказанне аб рэлігійных аб'яднаннях";

2. Гэты Закон уступае ў дзеянне з дня яго апублікавання.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь С.ШУШКЕВІЧ.

17 снежня 1992 г.
г.Мінск.
N 2056-XII

Указ Прэзідыума Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

Аб уключэнні ў спіс Чырвоны Бор
Ждановіцкага сельсавета Мінскага раёна
Мінскай вобласці ў гарадскую рысу
горада Мінска

Прэзідыум Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь пастаўляе:

уключыць ў спіс Чырвоны Бор Ждановіцкага сельсавета Мінскага раёна Мінскай вобласці ў гарадскую рысу горада Мінска.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь С.ШУШКЕВІЧ.

5 студзеня 1993 г.
г.Мінск.
N 2083-XII

Пастанова Прэзідыума Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

Аб прызнанні незалежнасці Чэшскай
Рэспублікі і Славацкай Рэспублікі

Прэзідыум Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь пастаўляе:

прызнаць незалежнасць Чэшскай Рэспублікі і Славацкай Рэспублікі і ўстанавіць з імі дыпламатычныя адносіны.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь С.ШУШКЕВІЧ.

5 студзеня 1993 г.
г.Мінск.
N 2091-XII

РАЗДЗЕЛ I. Агульныя палажэнні

Артыкул 1. Задачы Закона

Гэты Закон гарантуе правы грамадзян на вызначэнне і выкарыстанне сваёй адносіны да рэлігіі, на адпаведнае гэтаму пераказанне, на бесперашкодзанае вымяненне рэлігіі і выкарыстанне рэлігійных абрадаў, а таксама сацыяльную справядлівасць і роўнасць, абарону правоў і інтарэсаў грамадзян незалежна ад адносіны да рэлігіі і рэлігійнага пераканання, а таксама ад іх паводзінаў у дачыненні да рэлігіі.

Задачай даследавання Закона з'яўляецца рэгуляванне грамадскіх адносін, якія ўзнікаюць у гэтай галіне, у мэтах адпаведнага ажыццяўлення на ўсёй тэрыторыі Рэспублікі Беларусь прынцыпаў свабоды сумлення і веравызнанняў, замацаваных у Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь, а таксама рэалізацыі права грамадзян на карыстанне гэтай свабоды.

Артыкул 2. Заканадаўства Рэспублікі Беларусь аб свабодзе веравызнанняў і рэлігійных арганізацыяў

Заканадаўства Рэспублікі Беларусь аб свабодзе веравызнанняў і рэлігійных арганізацыяў складаецца з гэтага Закона і іншых актаў заканадаўства Рэспублікі Беларусь, якія выдаюцца ў адпаведнасці з ім.

Артыкул 3. Права на свабоду веравызнанняў

У адпаведнасць з правам на свабоду веравызнанняў кожны грамадзянін самастойна вызначае свае адносіны да рэлігіі, мае права асабіста або сумесна з іншым вызначаць любую рэлігію ці не вызначаць ніякай, выказаць і распаўсюджваць перакананні, звязаныя з адносінамі да рэлігіі.

Бацькі або асобы, якія іх замяняюць, на ўласнай згодзе маюць права выхоўваць сваіх дзяцей у адпаведнасці са сваімі ўласнымі адносінамі да рэлігіі.

Не дапускаецца аказанне нейкага прымушэння пры вызначэнні грамадзяніна сваёй адносіны да рэлігіі, да вызначэння або адмовы ад вызначэння рэлігіі, да ўдзелу або ўдзелу ў богаслужэнні, рэлігійных абрадах і цырымоніях, у навучанні рэлігіі.

Ажыццяўленне свабоды вызначэння рэлігіі або выказаць перакананні падлягае толькі тым абмежаванням, якія неабходны для аховы грамадскай бяспекі і парадку, здароўя, маралі, а таксама правоў і свабод іншых грамадзян, устаноўленым законам і сумеснымі з міжнароднымі абавязаннямі Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 4. Раўнапраўе грамадзян незалежна ад іх адносіны да рэлігіі

Грамадзяне Рэспублікі Беларусь роўныя перад законам па ўсіх галінах грамадзянскага, палітычнага, эканамічнага, сацыяльнага і культурнага жыцця незалежна ад іх адносіны да рэлігіі. Указанне ў афіцыйных дакументах на адносіны грамадзяніна да рэлігіі не дапускаецца, акрамя выпадкаў, калі гэтага жадае сам грамадзянін.

Якое б там ні было прамое ці ўскоснае абмежаванне правоў і ўстаноўленне якіх-небудзь пераваг грамадзян у залежнасці ад іх адносіны да рэлігіі, таксама як узбуджэнне звязаных з гэтым варожасці і нянавісці або зняважлівасці ў сувязі з іх рэлігійнымі перакананнямі, цвёрдым аказаннем, устаноўленаму законам.

Абраз рэлігійных пачуццяў грамадзян, таксама як і паганенне шанавання ў дадзенай рэлігіі свяшчэнных прадметаў, культавых збудаванняў, месцаў паломніцтва і пахаванняў, праследуецца па закону.

Артыкул 5. Грамадзянскія абавязкі і рэлігійныя перакананні

Ніхто не можа па матывах сваіх рэлігійных перакананняў ухіляцца ад выканання ўстаноўленых законам абавязкаў.

У выпадках, прадугледжаных заканадаўчымі актамі Рэспублікі Беларусь, дапускаецца замена выканання аднаго грамадзянскага абавязку на іншы.

Артыкул 6. Роўнасць рэлігій перад законам

Усе рэлігіі і веравызнанні роўныя перад законам. Ні адна рэлігія, веравызнанне не карыстаецца ніякімі перавагамі і не маюць ніякіх абмежаванняў у параўнанні з іншымі.

Артыкул 7. Узаемаадносіны рэлігійных арганізацыяў і дзяржавы

Дзяржава не ўскладае на рэлігійныя арганізацыі выканання якіх-небудзь дзяржаўных функцый, не ўмешваецца ў дзейнасць рэлігійных арганізацыяў, калі яны не супярэчаць заканадаўству. Дзяржава не фінансуе дзейнасць рэлігійных арганізацыяў.

Рэлігійныя арганізацыі не выконваюць дзяржаўных функцый.

Рэлігійныя арганізацыі маюць права ўдзельнічаць у грамадскім жыцці, а таксама выкарыстоўваць на працягу з іншымі грамадскімі аб'яднаннямі сродкі масавай інфармацыі.

Рэлігійныя арганізацыі не ўдзельнічаюць у дзейнасці палітычных партый і іншых грамадскіх аб'яднанняў, якія праследуюць палітычныя мэты, і не аказваюць ім фінансавы і іншы падтрымкі.

У месцах богаслужэнняў не дапускаецца выкарыстанне дзяржаўнай сімволікі, правядзенне школьнай і іншых нерэлігійных мерапрыемстваў палітычнага характару, а таксама выступленняў, якія зніжаюць прэстыж публічнай улады, службовых асоб і асобных грамадзян.

Дзяржава садзейнічае ўстаноўленню адносін цэркваў і павагі паміж грамадзянінамі, якія вызначаюць рэлігію і не вызначаюць яе, рэлігійнымі арганізацыямі розных веравызнанняў, а таксама паміж іх паслядоўнікамі.

Рэлігійныя арганізацыі абавязаны выконваць патрабаванні Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь і дзеючага заканадаўства.

Артыкул 8. Узаемаадносіны школах і рэлігійных арганізацыяў

Дзяржаўная сістэма адукацыі і выхавання ў Рэспубліцы Беларусь носіць светскі характар і не ставіць мэты фарміравання тых або іншых адносін да рэлігіі. Доступ да розных відаў і ўрбаву адукацыі прадстаўляецца грамадзянінамі незалежна ад іх адносіны да рэлігіі.

Рэлігійныя арганізацыі, якія маюць зарэгістраваныя па устаноўленым парадку статуты (пажадання), маюць права ў адпаведнасці са сваімі ўстаўнымі стварыць для рэлігійнай адукацыі дзяцей і дарослых навукальныя ўстановы і групы, а таксама праводзіць навучанне ў іншых формах, выкарыстоўваючы для гэтага памішанні, якія ім належыць ці прадстаўляюцца ў карыстанне, акрамя памішанні дзяржаўных навуковых устаноў. У асобных выпадках дазваляецца з пазнавальна-выхавальнымі мэтай на жаданую бацькоў і па ўгадэнню з органамі народнай адукацыі запрашэнне ў школу прадстаўнікоў рэлігійных арганізацыяў.

РАЗДЗЕЛ II. РЭЛІГІЙНЫЯ АРГАНІЗАЦЫІ У РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Артыкул 9. Рэлігійныя арганізацыі

Рэлігійныя арганізацыі ў Рэспубліцы Беларусь з'яўляюцца рэлігійнымі аб'яднаннямі, манастырамі, рэлігійнымі брацтвамі, місіянерскімі таварыствамі (місіі), духоўнымі навукальнымі ўстановамі, а таксама рэлігійнымі аб'яднаннямі з іх утварэннем і цэнтры.

Рэлігійныя арганізацыі ў Рэспубліцы Беларусь утвараюцца ў адпаведнасці з адпаведнасці са сваімі статутамі (пажаданнямі) для заахавання рэлігійных патрэбнасцей грамадзян на вызначэнне і распаўсюджванне веры.

Узнікаючыя рэлігійныя арганізацыі могуць толькі грамадзяне Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 10. Рэлігійныя аб'яднанні

Рэлігійныя аб'яднанні ўтвараюцца грамадзянамі ў мэтах сумеснага вызначэння веры і задавальнення іншых рэлігійных патрэбнасцей і дзейнасці на добраахвотных пачатках.

Артыкул 11. Рэлігійныя аб'яднанні, утварэнні і цэнтры

Рэлігійныя аб'яднанні, іх утварэнні і цэнтры дзейнічаюць на падставе сваіх статутаў (пажаданняў), на якіх ім не супярэчаць дзеючаму заканадаўству.

Рэлігійныя арганізацыі ў Рэспубліцы Беларусь, якія маюць кіруючыя цэнтры за межамі, могуць кіраваць у сваёй дзейнасці іх статутамі (пажаданнямі), калі пры гэтым не парушаецца заканадаўства Рэспублікі Беларусь.

Адносін дзяржавы з замежнымі рэлігійнымі цэнтрамі, у тым ліку звязаных з запрашэннем у Рэспубліку замежных спецыялістаў-ліцэнзаваных для заахавання рэлігійных патрэбнасцей веруючых, а таксама і з рэлігійнымі ўпраўленнямі, цэнтрамі і аб'яднаннямі ўнутры Рэспублікі, не ўключаюцца ў заканадаўства, а адпаведнасці з дамоўленасцямі паміж імі ў ўтварэнні на тое дзяржаўнымі органамі Рэспублікі Беларусь.

Рэлігійныя аб'яднанні, іх утварэнні і цэнтры, а таксама і запрошаныя імі ў Рэспубліку для заахавання духоўных патрэбнасцей веруючых спецыялістаў-ліцэнзаваных абавязаны кіравацца патрабаваннямі дзеючага ў Рэспубліцы Беларусь заканадаўства аб прававым становішчы замежных грамадзян.

Артыкул 12. Манастыры, брацтвы і місіі

Рэлігійныя ўпраўленні і цэнтры маюць права ў адпаведнасці са сваімі зарэгістраванымі статутамі (пажаданнямі) засноўваць манастыры, рэлігійныя брацтвы і місіянерскія арганізацыі (місіі), якія дзейнічаюць на падставе сваіх статутаў (пажаданняў), рэгіструемых па устаноўленым законам парадку.

Артыкул 13. Духоўныя навукальныя ўстановы

Рэлігійныя ўпраўленні і цэнтры ў адпаведнасці са сваімі зарэгістраванымі статутамі (пажаданнямі) маюць права ствараць духоўныя навукальныя ўстановы для падрыхтоўкі спецыялістаў-ліцэнзаваных і спецыялістаў, неабходных для рэлігійных арганізацыяў. Духоўныя навукальныя ўстановы дзейнічаюць на падставе сваіх статутаў (пажаданняў), якія рэгіструюцца па устаноўленым законам парадку.

Грамадзяне, якія навукаюцца ў вышэйшых і сярэдніх духоўных навукальных установах, карыстаюцца правамі і льготамі, што ўстаноўлены для навучнікаў дзяржаўных навукальных устаноў.

Статуты (пажадання) рэлігійных арганізацыяў, якія ў адпаведнасці з грамадзянскім заканадаўствам вызначаюць іх правасуднасць, падлягаюць рэгістрацыі ў парадку, устаноўленым гэтым Законом.

Гэтыя статуты ўтрымліваюць звесткі аб відах і месцах знаходжання рэлігійных арганізацыяў, іх веравызнанні, прызначэнні, аб месцы ў арганізацыйнай структуры рэлігійнага аб'яднання, аб маёмасным становішчы, аб правах на заснаванне прадпрыемстваў і сродкаў масавай інфармацыі, заснаванню іншых рэлігійных арганізацыяў, стварэнню навукальных устаноў і аб іншых правамоцтвах, аб парадку вырашэння маёмасных і іншых пытанняў у выпадку спынення іх дзейнасці, а таксама іншыя палажэнні, звязаныя з асаблівасцямі дзейнасці дадзеных арганізацыяў.

Статуты (пажадання) або іншыя дакументы, якія вызначаюць веравызнанне бок дзейнасці ў вырашэнні ўнутраных пытанняў рэлігійных арганізацыяў, не падлягаюць рэгістрацыі ў дзяржаўных органах. Дзяржава прымае да ведаў і павязвае ўнутраныя ўстаўныя рэлігійных арганізацыяў, калі яны прадстаўляюць у адпаведнасці дзяржаўным органам і не супярэчаць дзеючаму заканадаўству.

Артыкул 15. Рэлігійныя арганізацыі — юрыдычныя асобы

Рэлігійныя арганізацыі прызнаюцца юрыдычнымі асобамі з моманту рэгістрацыі іх статутаў (пажаданняў).

Рэлігійныя арганізацыі як юрыдычныя асобы карыстаюцца правамі і пачуццямі абавязанні ў адпаведнасці з заканадаўствам і сваімі статутамі (пажаданнямі).

Артыкул 16. Рэгістрацыя статутаў рэлігійных арганізацыяў

Для атрымання правасуднасці юрыдычнай асобы рэлігійнай арганізацыі ўтварэння яе грамадзяне, якія дасягнулі ўсеагульнага ўзросту, у колькасці не менш дзесяці чалавек, пражываючых у адным ці некалькіх населеных пунктах, падаюць заяву ў прызначэнне статутаў (пажаданняў) у вышэйшым камітэце рэлігійнага, гарадскіх, раённых у горадах і сельскіх населеных пунктаў на месцы карыстаюцца дзейнасцю асобных. Калі рэлігійная арганізацыя належыць да іх-небудзь рэлігійнай арганізацыі, гэта ўключаецца ў статут і падпіраецца адпаведным рэлігійным упраўленнем або цэнтрам.

Выяўлены камітэт адпаведнага Савета народных дэпутатаў разглядае заяву і ў двухмесячны тэрмін са сваім заключэннем накіроўвае ў вышэйшым камітэце абласнога, Мінскага гарадскога Савета народных дэпутатаў.

Выяўлены камітэт абласнога, Мінскага гарадскога Савета народных дэпутатаў, атрымліваючы матэрыялы, прадстаўляе іх на рэгістрацыю, у месцы рэгістрацыі разглядае іх і прымае рашэнне аб рэгістрацыі або адмовы ў рэгістрацыі статутаў (пажаданняў) і паведамляе аб гэтым рэлігійнай арганізацыі.

Пры адсутнасці падпіраўцаў, указаных у частцы першай гэтага артыкула, выяўлены камітэты абласных, Мінскага гарадскога Савета народных дэпутатаў маюць права запіраць дадатковыя матэрыялы і атрымаць заключэнні спецыялістаў. У гэтым выпадку рашэнне прымаецца ў трохмесячны тэрмін.

Рэлігійныя аб'яднанні, цэнтры, утварэнні, манастыры, рэлігійныя брацтвы, місіі, духоўныя навукальныя ўстановы прадстаўляюць на рэгістрацыю статуты (пажадання) ў дзяржаўны орган Рэспублікі Беларусь па справах рэлігій, які прымае рашэнне ў месцы рэгістрацыі.

Артыкул 17. Адмова ў рэгістрацыі статута рэлігійнай арганізацыі

Рашэнне аб адмовы ў рэгістрацыі статута (пажаданняў) рэлігійнай арганізацыі накіроўваецца з пачынаючым дадатковым указаннем пастаў аб адмовы. Гэта рашэнне або парушэнне ўстаноўленага гэтым Законом тэрміну прыняцця рашэння могуць быць абскаржаны ў суд у парадку, устаноўленым для абскаржання неправераных дзейнасці органаў дзяржаўнага кіравання і службовых асоб, якія ўчыняюць права грамадзян.

Артыкул 18. Спымненне дзейнасці рэлігійных арганізацыяў

Дзейнасць рэлігійных арганізацыяў можа быць спынена толькі пры іх ліквідацыі ў адпаведнасці з іх ўласнымі ўстаўнымі, а пры парушэнні палажэнняў гэтага Закона, іншых законаў Рэспублікі Беларусь рашэнне аб спыненні іх дзейнасці прымаецца судом.

РАЗДЗЕЛ III. МАЁМАСНАЕ СТАНОВІШЧА РЭЛІГІЙНЫХ АРГАНІЗАЦЫЯЎ

Артыкул 19. Карыстанне маёмасцю, якая з'яўляецца ўласнасцю дзяржавы, грамадскіх арганізацыяў і грамадзян

Рэлігійныя арганізацыі выкарыстоўваюць для сваіх патрэб, у адпаведнасці са сваімі статутамі (пажаданнямі), будынкі і маёмасць, якія прадстаўляюцца ім на дагаворных пачатках дзяржаўнымі органамі і ўстановамі, грамадскімі арганізацыямі, а таксама грамадзянінамі. Масовыя Саветы народных дэпутатаў і дзяржаўныя органы ў адпаведнасці з заканадаўствам могуць перадаваць ім на ўласнасць або бязвыплатнае карыстанне цэрковныя будынкі, збудаванні і культавую маёмасць. Рэлігійныя арганізацыі маюць пераважнае права на перадачу ім культавых будынкаў з тэрыторыі, якая да іх прыліжыць, за выключэннем тых, якія выкарыстоўваюцца па аб'ектах культуры.

Р

З АРУБЕЖЬЕ

ИТАР-ТАСС • НАРОДНАЯ ГАЗЕТА

Сегодня

Лондон.
Запланировано начало операции по откачке нефти, оставшейся на борту затопленного у берегов Северной Шотландии танкера "Брейер".

Париж.
13-15 января в штаб-квартире ЮНЕСКО в Париже будут проходить торжественные мероприятия в связи с подписанием конвенции о запрещении химического оружия; 13 января переменно откроют Генеральный секретарь ООН и президент Франции.

Нью-Йорк.
С космодрома на мысе Канаверал (штат Флорида) должен стартовать американский космический корабль многоразового использования "Индевор".

Завтра

Бонн.
Канцлер ФРГ Гельмут Кольт выступит в бундестаге с официальным заявлением по вопросу участия бундесвера в операции ООН в Сомали. Состоится дискуссия.

Послезавтра

Бонн.
В бундестаге ФРГ пройдут слушания на тему "Последствия диктатуры СЕПГ в ГДР", посвященные, в частности, деятельности бывшего министерства государственной безопасности ГДР.

Нью-Йорк.
В Филадельфии начнутся юбилейные мероприятия, посвященные памяти видного борца за права чернокожего населения США Мартина Лютера Кинга.

Пленных, видимо, освободят.
Силой

Все пленные, содержащиеся в лагерях, созданных коммунитарными силами на территории Боснии и Герцеговины, должны быть освобождены в ближайшее время "с применением силы", и французское правительство уже готовит предпринять практические шаги для достижения этой цели, причем, возможно, сделает это самостоятельно. Об этом заявил, выступая в программе радиостанции РТА, министр иностранных дел Франции Ролан Дюма. Как сообщила Р. Дюма, соответствующая резолюция должна быть принята ООН "в ближайшее время".

Своими вачыма

1. У Парыжы адчуваеш асабнівы гонар за беларускі фубтбол, або Як Базіль Карлінскі завербаваў мяне ў "агенты ўплыву"

Аляксандр
КЛАСКОУСКИ,
фота аўтара

Там, дзе некалі дымілі выхлопнымі трубамі "Рэно" ды "Пехо", цяпер базілітасна смяляць тытуны за сваімі камп'ютэрамі журналісты "Ліба"

Колькі б ні гучала ўзвешаных слоў пра пераможнае супрацьстаяне між дзікай і ўзвышанай, для радавога француза Беларусь пакула што ледзь ці не гэтак жа такая жэкзотыка, як для нас, прыкладна, Кот-д'Івуар.

Дарэчы — без усялякай іроніі — слава беларускаму футбалу! Двое зацікаўных балельшчыкаў — майх выпадковых суседзяў па століку ў адным з парызкіх кафе — зацікаўталіся пры знаёстве італьянцы "О, Беларусь! Дыма! Дыма! Дыма! Дыма!" — радасна балілі яны сваёй армуды.

А ўвогуле... У французскім міністэрстве замежных спраў (яго эксперты, безумоўна, падкавалі як след, у прыватнасці, сітуацыю вакол нашай рэфэрэндуму, надаючы адчувальнасць, дэталёва мне прыявілі свежы прыклад: "Толькі што патэлефанаваў адзін парызкіны, пачаўшы, дзе знаходзіцца пасольства СНА. Хачу, маўляў, паглядзець туды, віза патрэбна... Як бачыце, многія ў нас яшчэ лічаць, што СНА — гэта нейкі новы Савет Саюза".

Ды што там казаць, калі нават на карце Еўропы, змешчанай у новенькім штотым-невільку-даведніку для французскіх журналістаў на 1993 год (там актуальна пазначаны міграцыйныя Аўстрыя, Аляксандр, Ватікан), пазначаны нашы рэспублікі іх дэпартаменты. Аўстрыя, Латвія і Эстонія ўжо "працісаны". Карлінскі вылікае з памяці машыны на экран тое, што занатавана ў яго пра Беларусь, і, уключаючы сусветныя каналы, увішана дэзінформаванні — робіць карэктывы, дапаўненні. Не запырачыце, калі заганю ў камп'ютэр і

Пока никаких сдвигов

Без существенных результатов проходят переговоры по урегулированию конфликта в Боснии и Герцеговине.

В ходе длительных консультаций между сопредседателями женевского переговорного процесса Сайрусом Вэнсом (ООН) и Дэвидом Оуэном (Европейское сообщество) и делегацией боснийских сербов, которую возглавляет Радован Караджич, не было достигнуто единства в отношении принципов будущего конституционного устройства республики. В результате фактически заблокирован переход к обсуждению двух других аспектов урегулирования — территориального разграничения и прекращения войны. Под вопросом оказалось и проведение пленарного заседания с участием представителей всех трех противоборствующих сторон — мусульманской, сербской и хорватской.

Приоритетное
направление внешней
политики Украины

Президент Украины Леонид Кравчук, находящийся в Израиле с официальным визитом, встретился с премьер-министром Ицхаком Рабином и министром иностранных дел Шимоном Пересом.

В ходе состоявшихся бесед стороны единодушно подчеркнули важность дальнейшего развития украинско-израильских отношений. Как отметил президент Украины, установление широкомасштабных двусторонних связей с Израилем является одним из приоритетных направлений политики Украины на Ближнем Востоке.

Совет Безопасности
предупреждает

Совет Безопасности ООН потребовал от Ирака возратить захваченное им на кубейтской территории военное снаряжение и вновь предупредил Багдад о серьезных последствиях невыполнения им условий прекращения огня.

Смерть
прокурора

Прокурор Сицилии Доменико Сигвариньо обнаружен мертвым в собственном доме через четыре дня после того, как один из информаторов полиции представил доказательства его связей с мафией. Пистолет в руке прокурора и его предсмертное письмо свидетельствуют о самоубийстве. ("Новый денник").

Обвиняется
Боби Фишер

Американские власти обвинили прославленного шахматиста Боби Фишера в нарушении санкций ООН в Югославию. Несколько месяцев назад он провел здесь шахматный матч со своим старым соперником Борисом Спасским.

Федеральный прокурор Джей Стюарт заявил на пресс-конференции, что Фишер нарушил закон о санкциях против Югославии, совершив там торговую операцию. Известный шахматист получил 3,35 миллиона долларов.

Если Фишера признают виновным, ему грозит приговор до 10 лет лишения свободы и штраф в 250 тысяч долларов.

Рейтер.

ніткі марынац-шаўкапёраў: спяваеце славу Жоўтану Д'юма, спраўнай ліце брда на савецкую рэацыйнасць!

Тых, хто і сёння маркуе пра захоп і апа карыктаў-рах часоўна "Крылавіц" 30-гадовай дэўняй хачу трохі расказаць: Карабасу-Варабасу з бізэнамі ў французскіх рэдакцыях я не сустраў.

А калі сур'ёзна, то ў перага папуларнейшых выданняў гэтай краіны і сапраўды няма за спінай нейкага там канкрэтнага гаспадарка. Яны ўвільняюць сабой (па сутнасці, калі адкінуць неістотныя нюансы) акцыянерныя таварыствы, дзе практычна кожны супрацоўнік мае свой пай, сваю долю. І таму, натуральна, адчуваеце сабе саўладальнікамі фірмы. Гэта не тое міфічнае "пацудзе гаспадарка", пра якое трубіла калісьці наша прапаганда. Тут яны мае рэальную вагу — прымянючы вагу лішняга франка ў кішні (безумоўна, дэвідзаны атрымліваюць толькі тады, калі спрацавалі з "пласам"). Але алл сапраўднае, сумленнае журналістаў, бадай, найвышэйшае інашэ — тое, што пра такіх становішчы спраў ніякі дэзідэра з тэстым кашальком не можа заважаць музыку, дыктаваць, пра што і як належаць пісаць.

Вось таму ў той жа "Аліберасен", напрыклад, супрацоўнікі рэдакцыі, нават пасля ўключэння ў алл пачынаюць яшчэ нейкай колькасці прыватных інвестараў (спатрэбіліся дадатковыя грошы на больш сучаснае абсталяванне і іншыя пільныя патрэбы), упарта трымаюць, так бы мовіць, кантралююць пакет пашу — больш палова. Гэта гаварыць неадажднасі журналісцкай пазіцыі, захавання сумесна выправаданай лініі выдання.

Есць, вядома, і газеты, што цалкам належыць нейкай прыватнай асобе. Але і тут усё не так проста. На-першае, гіводзін гаспадар не зацкаўляе мець владу, ба-залеўна, базубую газету, бо яе ўмомант пільнашці на абдэ-залеўна лататкі канкурэнцыі. Па-другое, адмысловыя закана-даўства не дазваляюць нават ка-значыма багачаму купіць больш-шчы французскіх мас-медиа.

Урашце, у іншых рэдакцыях мы яшчэ зазірнем, а пакуль што, бабале, надарылася во-зьяная часіна, можна проста трохі пагуляць па Парыжы з фотакameraй. Праўда, фато-граф з мяне — так сабе, калі-нікіал шчыбоўна старэнкім "ФЭДам" для хатняга альбо-ма, але цыпер у руках са-праўды шыкоўнага апарату. Ды-куй рэдакцыі — наскрэбав-валюты на казаныя пільнасі "Ніканы": супраўная аўтаматыка, толькі лаві кар-ды націскай кнопку. Заедаць, нешта атрымалася...

Парыж — Мінск.

(Праціг будзе.)

Ліст з Нью-Йорка

Як Мінск "інфармуе" свет
аб Беларусі праз Маскву...

Хопь Беларусь і мае сваё Міністэрства інфармацыі, але, як мне здаецца, з інфармацыяй вопкавага свету пра сябе ў рас-публікі, мякка кажуць, спрам дрэн. Як выяўляецца, для некаторых мінскіх чыноўнікаў афіцыйная мова ў Рэспубліцы Беларусь — усё яшчэ расійская, і толькі. Гэтака жым і заявілі ў інфармацыі, паддазены ў гаданік Аб'яднаных Нацый, які пільер распаўсюджаецца па ўсім свеце. Даведнік англамоўны. Ягоны загалавак: World Press 1992. Гэта афіцыйнае выданне ААН. На старонках 41-44 змешчана інфармацыя пра Беларусь. Алл жыхароў рас-публікі паддазены правільна: 10.108.000. Але графа пра гарадское і сельскае пасельніцтва засталася пустой — у гукаўзятата чыноўніка ўжо не хопіла духу адказаць на гэтыя пытанні (у 1991 годзе ў Беларусі было 67 працэнтаў гара-дскога і 33 працэнтаў сельскіх жыхароў). Не-адказаным засталася пытанне і пра колькасць тэлефонаў у Беларусі.

На пытанне "Афіцыйная (-ы) мова (-ы) адказ чорным па белым: расійская. І ніякіх іншых! Ці гэта ніхільска, ці сабатаж, кай разбурэння садыры міністры. Разбурэння ж есць у чым, апрача пытання пра афіцыйную мову. Інфармацыя, якую прысалаі з Мінска (праза Маскву) ў Нью-Йорк, падрыхтавана па-голу нехайна. Маркуючы паводле ўстаі, да-ня была прыслана па-англійску (дарэчы, яны і даведкаў, прадстаўніцтва Беларусі пры ААН да гэтай сывавы ніякага дацнення не меа). Але з англійскай мовай, як і з акуртанасцю, у аўтару інфармацыі не ўсё лада. Яны не ведаюць розніцы паміж biweekly (двухтыднёвы — раз на два тыдні) і semiweekly (паўтыднёвы — два разы на тыдзень). Гэтаж, "Настаўніцкая га-зета", якая выхадзіць двойчы на тыдзень, па-дадзена ў даведніку ААН як двухтыднёвы. Га-

зета "Свабода", месціны ў 1991-1992 гаках, паддадзена як двухтыднёвы. На старонках анааўскага даведніка жыве ішчэ нябжыцка БЕЛА — сённяшні Бельфінор.

Іншыя недакадзаныя магі прыісі з Мінска (з Масквы), а мовіць быць і нью-йор-кская пажадажына: з памянша паддазена прызвічка рэдактара "Голаса Радзімы" В.Ма-кеевіча, якого перапрабаві ў Мінскіны, рэдактар "Свабоды" І.Германчук названы Граменчуком, газета "Чырвоная змена" фігуруе як "Чырво-ная змена".

У канцы анааўскай "інфармацыі" пра Белар-усь стаіць гэтка даведка: UNITED NATIONS. UN Information Centre — Russian Federation і пададзены маскоўскі адрас: 4/16 вул. Луначар-скага, Масква, 121002. Кантактаваць: Бойка М. Тарабанаў, дырэктар. Факс: 230-2138, тэлефон: (095) 241-2894. І тут жа зазначана: Service to: Belarus, Russian Federation, Ukraine (абслуга Беларусі, Расійскай Федэрацыі, Украіны).

Не выключана магчымасць, што інфармацыя пра Беларусь была прыслана ў анааўска даведнік з Масквы. Але як бы там ні было, сітуацыя скандальная, якая ўдзельна шра-гаг пытанні. На кім лажыць адказнасць да-ваць праўдзкую інфармацыю пра Рэспубліку Беларусь? Якая ў гэтым роля Міністэрства інфармацыі, Міністэрства замежных спраў і місіі РБ пры ААН? Чаму ў інфармацыйнай аб-слуге замест маскоўскага адраса не можа быць пададзены адрас мінскі?

Прыклаа з анааўскай даведніка World Press 1992 літні раз паказвае, што праз мас-коўскія вароты ані дэлым, ані акуртаным у свет не выйдзе.

Янка ЗАПРУДНІК.

г. Нью-Йорк.

Праграма тэлеперадач

Серада, 13 студзеня	22.45. "Песні барды з сабой". Канал "Астанкіна".	20.40. Навагодні блыс алімпійцаў.
Беларускае тэлебачанне	8.40. Канцэрт арэстра "Фалурэн".	21.55. "Стары Новы год: сустрача сабёру". У перапынку (23.00) — Навіны.
11.45. "Малі чалавечата". Дак. фільм.	9.30. 440 герц.	Канал "Расія"
12.15. "Пячыва Радзі". Маст. фільм. 2-я серыя.	10.15. Брыяні рынг.	13.25. "Тройчы ад каханні". Маст. фільм.
13.30. Навіны.	11.00. Навіны (з сурдаперакаладам).	15.00. Бізнес: новыя імёны.
13.40. "Музыка шпала". Кінаварыс.	11.20. "Шэрак Холмс і доктар Ватсан". 2-я серыя "Крыўмавы падліс".	15.15. Там-там навіны.
13.50. "Батач, бядняк...". Маст. фільм. 3-я серыя.	12.25. "Дзённым досад". Маст. фільм.	15.30. "Васілёк на снізе". Частка 2-я.
15.20. Зорны бал. Сустрача май-строў мастацтва і спорту.	14.00. Навіны (з сурдаперакаладам).	16.00. Далёкі Усход.
17.00. Навіны.	14.25. Талеміст.	16.45. Хрысціянская праграма.
17.10. "Алешка і свадат". Музыфільм.	15.15. "Майтат". 3-я і 4-я серыі.	17.15. Навагодні ператварэнні старога календара.
17.30. "Навагодні кавардак, ці Сон у змянону ноч". Забаўляльная праграма для дзяцей.	15.55. Навагоднія сустрача саб-роу.	17.45. Бізнес і палітыка.
18.00. Дак. фільм "Промыслы храм нерукотворны".	16.45. Технадром.	18.45. Навагодні пірог.
19.00. Абласныя навіны (Гомель).	17.00. Навіны.	19.00. Весткі.
19.10. Роднае слова.	17.25. "Кубанскія дзёнікі". Част-ка 2-я.	19.25. "Санта-Барбара".
19.50. "Адроджаная песня". Фільм-канцэрт.	17.50. "Калыткі Валіага Давіда". Музыфільм.	20.25. Віктар Астаф'ев: час міру.
20.10. Рэйтінг.	18.00. "Вяртанне ў Эдам" (Аўстралія). Маст. фільм.	20.45. Крмінальным наведам-ленні.
20.40. Кампанія.	18.50. Мініапіра.	20.55. Шынок на Цвярской.
21.00. Панарама.	19.00. Прам'ера рубрыкі. ТВ рас-сказаваці.	22.00. Весткі.
21.30. "Алаа ОМС" прадстаўляе: "Мачака". Маст. фільм. 2-я серыя.	19.40. Добрыя новы, малады!	22.25. Сварыўшая карусель.
22.30. Ніка.	20.00. Навіны (з сурдаперакаладам).	22.40. На сесі ВС Расіі.
24 студзеня, чацвер	21.30. "Алаа ОМС" прадстаўляе: "Мачака". Мастацкі фільм. (Мехіка—3ША). 3-я серыя.	23.10. Чымпіанат Еўропы па фігурнаму катанню.
8.00. Рэпідэ рэспублікі.	22.30. Ніка.	0.10. "Сістэма Ніпелс". Маст. фільм.
8.15. "Дзе яно, караеўства Ле-беліа". Док. фільм.	22.45. Студым "КІТ".	23.55. Чак Норыс — чымпіён кібоксіну.
9.05. "Алаа ОМС" прадстаўляе: "Мачака". Мастацкі фільм. 2-я се-рыя.	0.15. Парад папярэдніх мелодый.	Канал "Расія"
10.05. Ісрав Іаінскі. Урок жыцці.	Канал "Астанкіна"	9.30. "Увечы: дзімліа".
11.05. Сустрача з нацыянальным май-страм Столішчыні.	9.10. "Замічальнае аора Артура". Мастацкі фільм.	9.45. Шарпан-шоу. Частка 2-я.
12.00. "Адавіскавіч". Док. фільм.	10.40. Док. фільм.	11.00. "Санта-Барбара".
12.15. "Востры Серафім". Маст-ацкі фільм.	11.00. Навіны (з сурдаперакалад-ам).	11.50. Казірная дама.
13.30. Навіны.	11.20. "Прыгоды Шэрака Холмса і доктара Ватсана". 1-я серыя "Свары Агр".	12.35. "Т.І.К.А".
13.40. "Знапавт". Дакументальны фільм.	12.35. "Сас алл роздуму". Маст-ацкі фільм.	12.40. Саліскае пытанне.
14.00. "Батач, бядняк...". Мастацкі фільм. 4-я серыя.	13.40. "Храбрае аленіна". Музыфільм.	13.00. Весткі.
15.15. "У краі ледзін". Док. фільм.	14.00. Навіны (з сурдаперакалад-ам).	13.30. Настаўніцкія ячоркі.
15.35. Навагодні тэніс-бал.	14.25. Талеміст.	14.00. Рэмісэр Андары Гангароў.
16.35. Вышлечнае мастацтва. 4-м клас.	15.15. "Майтат". 5-я серыя.	15.20. Там-там навіны.
17.00. Навіны.	15.35. В.А.Моцарт. Канцэрт для фартыяна з арэстрам ф-мэжор.	15.35. Асімбаль народнай музыкі Аўстрайскага.
17.10. Далі дзіка. Каландар свят.	16.00. "Цар парадзіўс". Музыфільм (3ША).	16.05. "Вось гэты месца...". Частка 1-я.
18.00. "Але Ложкі хавяе злата". Док. фільм.	16.30. "Узводжанне ва ўладу".	16.50. М-трэст.
18.30. Навіны Бі-бі-сі.	17.00. Навіны.	17.05. Аам кар'еры.
19.00. Абласныя навіны (Гродна).	17.20. ... Да 16 і старэйшым.	17.20. Але завуць Эўрыка.
19.10. Зачытайце мне пісьмо...	18.00. "Вяртанне ў Эдам" (Аўстралія).	17.50. Параманічны весікі.
19.15. Беларускія светы. Сустрача з Міраславам Ціхонішкім і Ва-ліаціна Селішчыком.	18.50. Выхад прагулка.	18.05. "Крокі". Вядучым — праф-сэр Д.Валкаўскага.
19.30. Вядомыя прла Э.Грыга на вершы Я.Ліўскаса.	19.40. Добрыя новы, малады!	18.45. Сява кожны дзень.
19.55. Весткі-бел РТТ (Мінск) — "Фартыг" (Самара). 2-й тайм.	20.00. Навіны.	19.00. Весткі.
20.40. Кампанія.	20.40. Алато "Міліён".	19.25. "Санта-Барбара".
21.00. Панарама.	21.00. Залаты Астыв.	20.15. У свеце аўта-і мотаспорту.
	23.00. Навіны.	20.50. Спецыяльным камерцыйным весікі.
	23.25. Аўтарал Парыж-Дактар.	21.00. "Пераварненне".

У кінатэатрах Мінска

13 студзеня	16.40. 18.20. "Вайна пачына" (а.) — 11.40, 13.00, 20.00. Інфармацыя-за-баўляльная праграма — 21.00. Вядзавя: "Зноў у СССР" — 30.00, 18.00, 20.00, 22.00 (а.). "Сес'янік" (а.) — 13.30, 17.30, 21.30.	16.40. 18.20. "Вайна пачына" (а.) — 11.40, 13.00, 20.00. Інфармацыя-за-баўляльная праграма — 21.00. Вядзавя: "Зноў у СССР" — 30.00, 18.00, 20.00, 22.00 (а.). "Сес'янік" (а.) — 13.30, 17.30, 21.30.
"КАСТРЫЧІН". "Сес'янік" (а.) — 10.30 (а.). 16.00. "Паліцэйскі з таго свету" (а.) — 12.20, 14.10, 17.50, 19.40, 21.30. Дыскусія — 22.00.	"САААЮТ": "Паліцэйскі з таго свету" (а.) — 11.40, 13.00, 18.20, 19.50, 21.30. "Скарпін-грамматэка" — 10.00 (а.), 13.20, 16.40.	"САААЮТ": "Паліцэйскі з таго свету" (а.) — 11.40, 13.00, 18.20, 19.50, 21.30. "Скарпін-грамматэка" — 10.00 (а.), 13.20, 16.40.
"АУРОРА": "Вунарынка" — 10.00, 14.20. "Чырвоныя гарачыні" — 11.40, 13.30, 17.20, 17.10. "Вайна пачына" (а.) — 11.00 (а.). 12.40, 16.00, 19.00, 21.00. "Звясенні вестак" (2 с.) — 18.00.	"СУААЧНІК": "Паліцэйскі з таго свету" (а.) — 12.30 (а.), 14.10, 17.40, 19.20, 21.00. "Вайскі шулер" (а.) — 16.00.	"СУААЧНІК": "Паліцэйскі з таго свету" (а.) — 12.30 (а.), 14.10, 17.40, 19.20, 21.00. "Вайскі шулер" (а.) — 16.00.
"БЯРЭСІН": "Шчэ з суз'ор" "Тончы Псу" — 15.00. "Тата — мой "палабоўнік" (а.) — 11.30, 13.00, 17.30, 19.30. "Чырвоныя гарачыні" (а.) — 13.00, 21.30. Вядомыя: "См-ротная збр" — 14.00, 17.40. "Кры-вае хула-3" — 16.00. Інфармацыя-забаўляльная праграма — 19.30.	"БЕЛАРУСЬ": "Маленькая ва-раўка" і інш. муз.фільмы — 14.00. "Востры у туні" (2 с.) — 16.10. "Мойны артыст" (2 с.) — 11.30, 18.30. "Не аступіцца, не за-каці" (а.) — 12.00 (а.), 15.50, 19.30. Пачнуе кідавацца.	"БЕЛАРУСЬ": "Маленькая ва-раўка" і інш. муз.фільмы — 14.00. "Востры у туні" (2 с.) — 16.10. "Мойны артыст" (2 с.) — 11.30, 18.30. "Не аступіцца, не за-каці" (а.) — 12.00 (а.), 15.50, 19.30. Пачнуе кідавацца.
"ВІАВНОС": "Чырвоныя гарачы-ні" (а.) — 10.00 (а.), 13.30, 18.30. "Вайна пачына" (а.) — 11.50, 17.00, 22.00 (а.). "Праз час" (а.) — 15.20, 20.20. Вядомы: "Рыжык" — 15.25. "Алголетная збр" — 13.20, 19.35. "Вар'яцтва" — 17.30, 21.40.	"МІР": "Помста знайсаваных жакоў" (сторы, а.) — 12.00, 14.00, 16.00, 18.20, 20.20. "Прынока гар-чыны" (а.) — 11.00, 19.00. "Тата — мой "палабоўнік" (а.) — 13.00 (доб-рачымні сёна), 19.20. "У паселі з Мадомай" (1,5 с.) — 17.00, 20.30. Пачнуе кідавацца.	"МІР": "Помста знайсаваных жакоў" (сторы, а.) — 12.00, 14.00, 16.00, 18.20, 20.20. "Прынока гар-чыны" (а.) — 11.00, 19.00. "Тата — мой "палабоўнік" (а.) — 13.00 (доб-рачымні сёна), 19.20. "У паселі з Мадомай" (1,5 с.) — 17.00, 20.30. Пачнуе кідавацца.

Надвор'е

Сёння ўдзень па рэспубліцы чакаецца воблачнае з прае-нненні надвор'я, месцамі невялікай кароткачасовай апады, ларытэты вецер. Тэмпература паветра ў Віцебску — ад 0 да 2 градусаў цяпла, у Магілёве, Гродне і Мінску — 1-3 градусаў цяпла, у Гомелі і Брэсце — 3-5 градусаў вышэй нуля.

У наступныя дзве сутак часам пройдуць апады, на асоб-ных участках дарог галаада. Тэмпература паветра ноччу каля 0, 15 студзеня ў Віцебскай і Магілёўскай абласцях да 6 гра-дусаў марозу, узды: 14 студзеня — 2-7 градусаў цяпла, 15 студзеня — ад 0 да +5 градусаў.

Астранамічны календар — 13.01

Узыход і заход сонца: Мінск — 8.22, 16.14; Віцебск — 8.18,

Адрес: 220050, Минск, ул. К.Маркса, д. 5, комн. 4, 6.

ПРЕДЛАГАЕТ:

испыт